

anotace	
analytická část	
správní údaje	8
krajina	10
dopravní infrastruktura	12
historický vývoj	22
historicky významné objekty	26
stav objektů	28
využití objektů	30
urbánní struktura	32
obyvatelstvo	34
strategický plán obce	35
ná vaznosti	36
návrh	
krajina	40
vesnice	50
lokalita	
01_náves	64
02_bytovky	68
03_biotop	72
04_statek	76
05_hřiště	80
dokladová část	
zdroje	86
zadání	88
prohlášení autora	89

Práce se věnuje zkoumání a udržitelnému obnovení vesnice Hlinka v Osoblažském výběžku, která se stejně jako většina malých pohraničních obcí potýká se smršťováním a odlivem obyvatel. Cílem je zlepšení socioekonomické stability a kvality života obyvatel, jak stávajících, tak nových, pomocí zásahů různých měřítek do stávající struktury.





stát: Česká republika

historická země: Moravské enklávy ve Slezsku

kraj: Moravskoslezský

okres: Bruntál

ORP: Krnov

KÚ: Hlinka

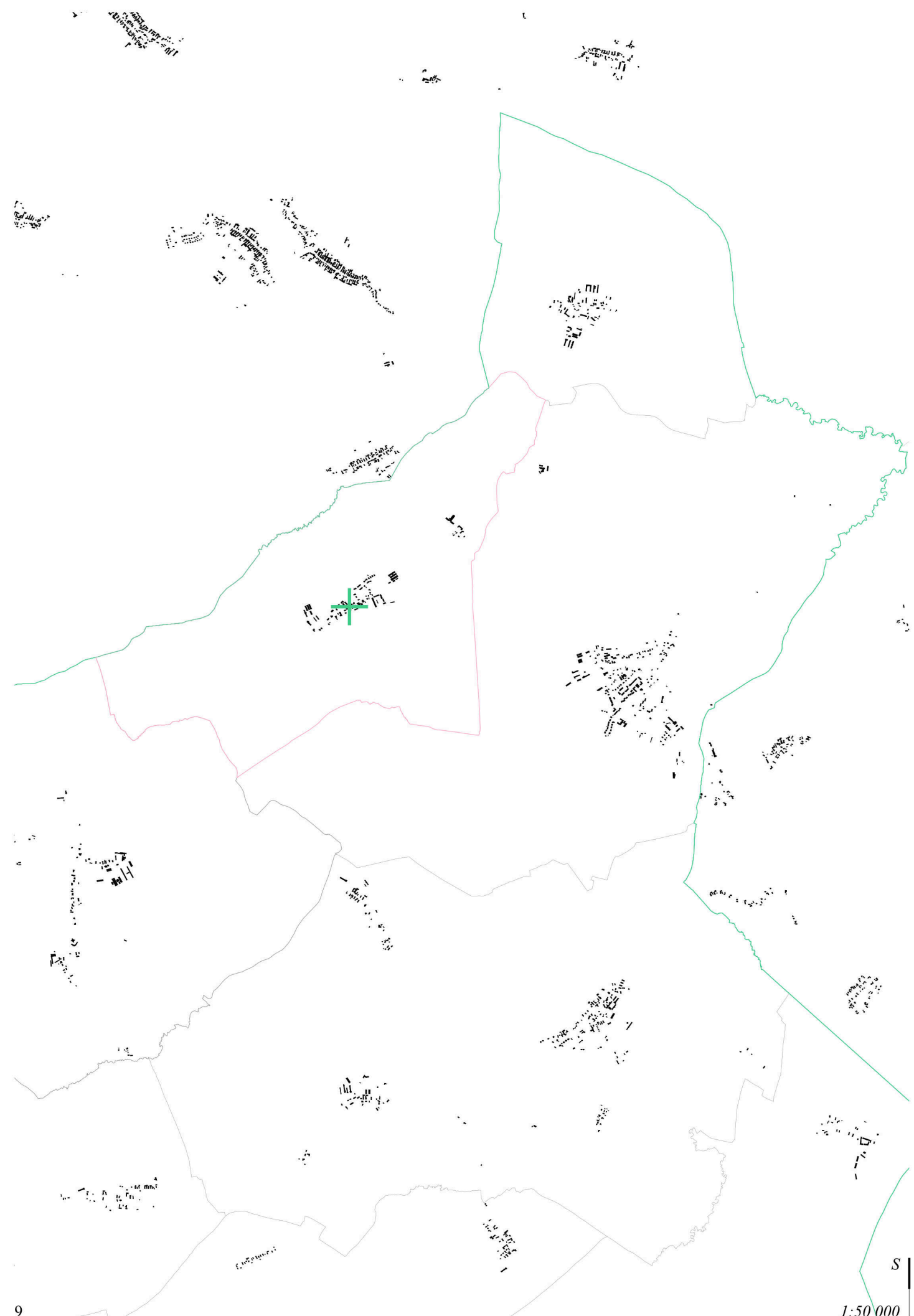
rozloha: 8,74 km²

nadmořská výška: 291 m.n.m.

počet obyvatel: 191

státní hranice: Polsko 0,8 km

sousední KÚ: Osoblaha, Dívčí Hrad, Slezské Pavlovice, Gmina Lubrza

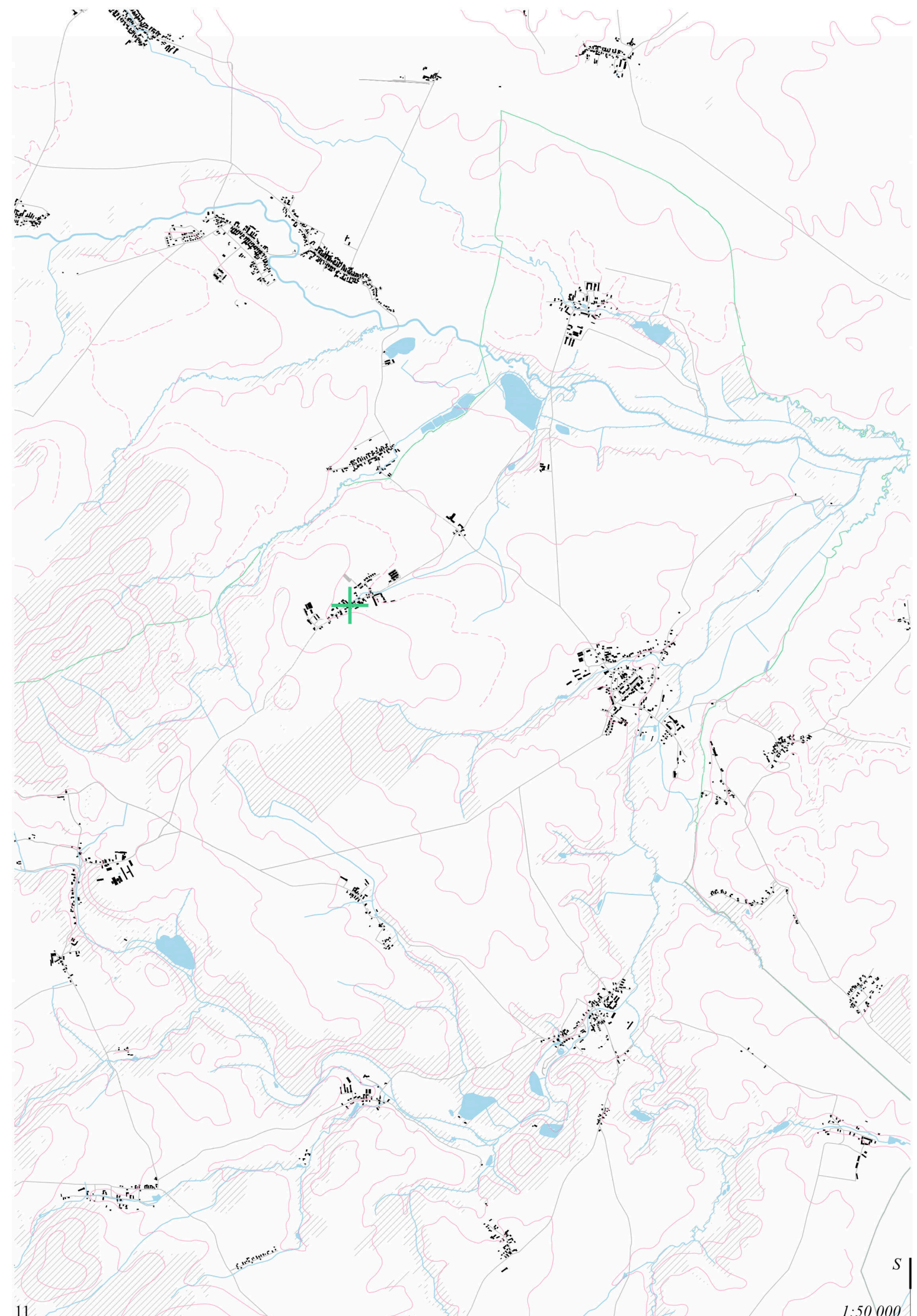


VODNÍ TOKY A PLOCHY

Katastrálním územím protéká Sádecký potok formující hranici s Polskem na SZ. Na území Slezských Pavlovic se vlévá do Zlatého potoka a společně pak ústí do řeky Osoblahy. Na rozhraní KÚ Hlinka a Slezské Pavlovice se nachází Velký Pavlovický rybník, který byl roku 2000 prohlášen přírodní rezervací. V obci pramení bezejmenný potok vedený převážně v nezpevněném korytu, v místech bezprostřední blízkosti obydlí, je koryto zpevněno kamenou zídou. Jejich správcem je Povodí Odry.

MORFOLOGIE

Mírná kopcovitá krajina okolí je tvořena ve východní části Osoblažskou nížinou s nadřazenou oblastí Slezská nížina, v části západní poté Jindřichovskou pahorkatinou náležící Jesenické oblasti. Zastavěné území obce leží v téměř nepatrné kotlině ve výškách 246 - 274 m.n.m.



LOUKY

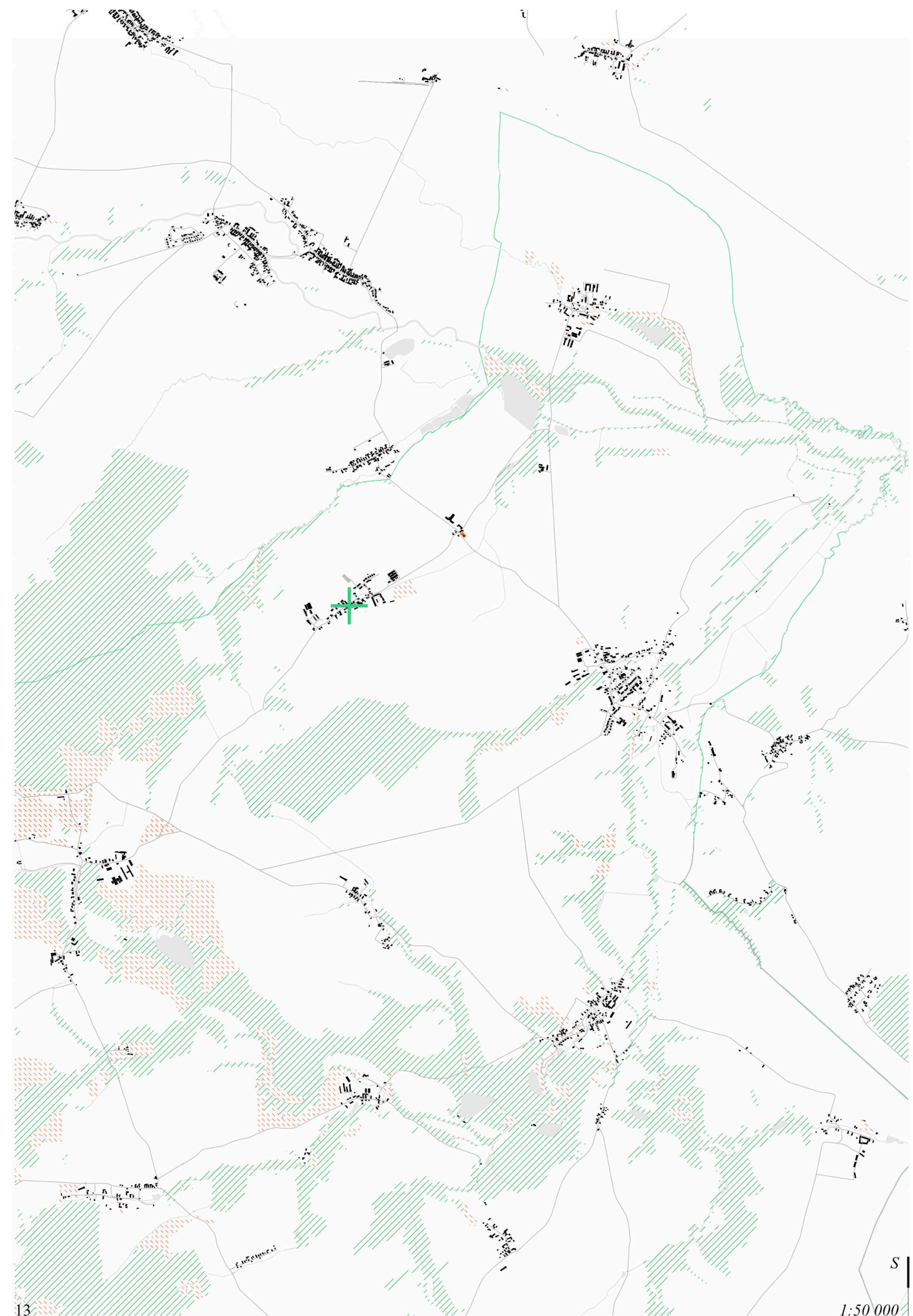
Louky a pastviny tvoří 2,5% KÚ Hlinka, jsou využívány pro pastvu skotu a pravidelnou senoseč.

LESY

Plošně les zabírá necelých 12% KÚ obce (cca 100 ha). Jedná se především o duby, habry, jasany a olše. Průměrné stáří stromů je 60 let.

POLE

76% katastrálního území je orná půda, na které se pěstují zejména obilniny (ječmen, pšenice), olejniny (řepka, soja) a cukrovky a krmné plodiny (řepa cukrová, silážní kukuřice).



ŽELEZNICE

Obcí není vedena železniční trať. Nejbližší železniční stanice se nachází v Osoblaze (5km), odkud úzkorozchodná trať pokračuje do Třemešné ve Slezsku, jež je přestupní stanicí pro dálkové spoje. Vlak vyjíždí 4x denně v obou směrech. O víkendech a prázdninách jezdí touto trasou historická parní lokomotiva. Ve vzdálenosti 7,6 km lze využít polskou vlakovou stanici Dytmarów na lince Brzeg → Kędzierzyn Koźle 4x denně v obou směrech.

SILNICE

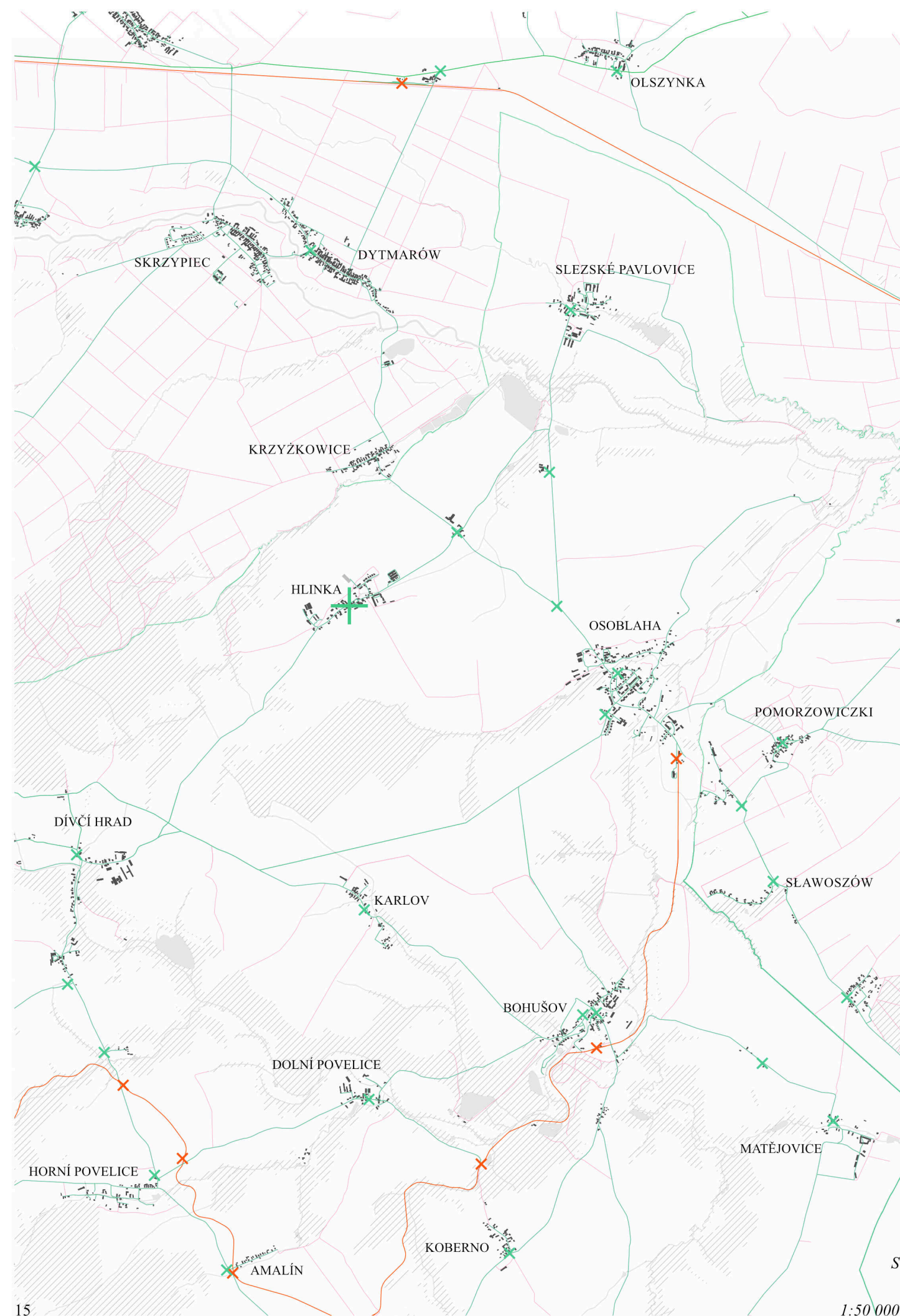
Silniční doprava je vedena po silnicích III. třídy, napojení na silnice II. třídy je v Osoblaze a na rozcestí před Dívčím Hradem, která se v Třemešné ve Slezsku nebo Vysoké napojuje na silnice třídy I. ve směru Krnov, Bruntál, Prudník.

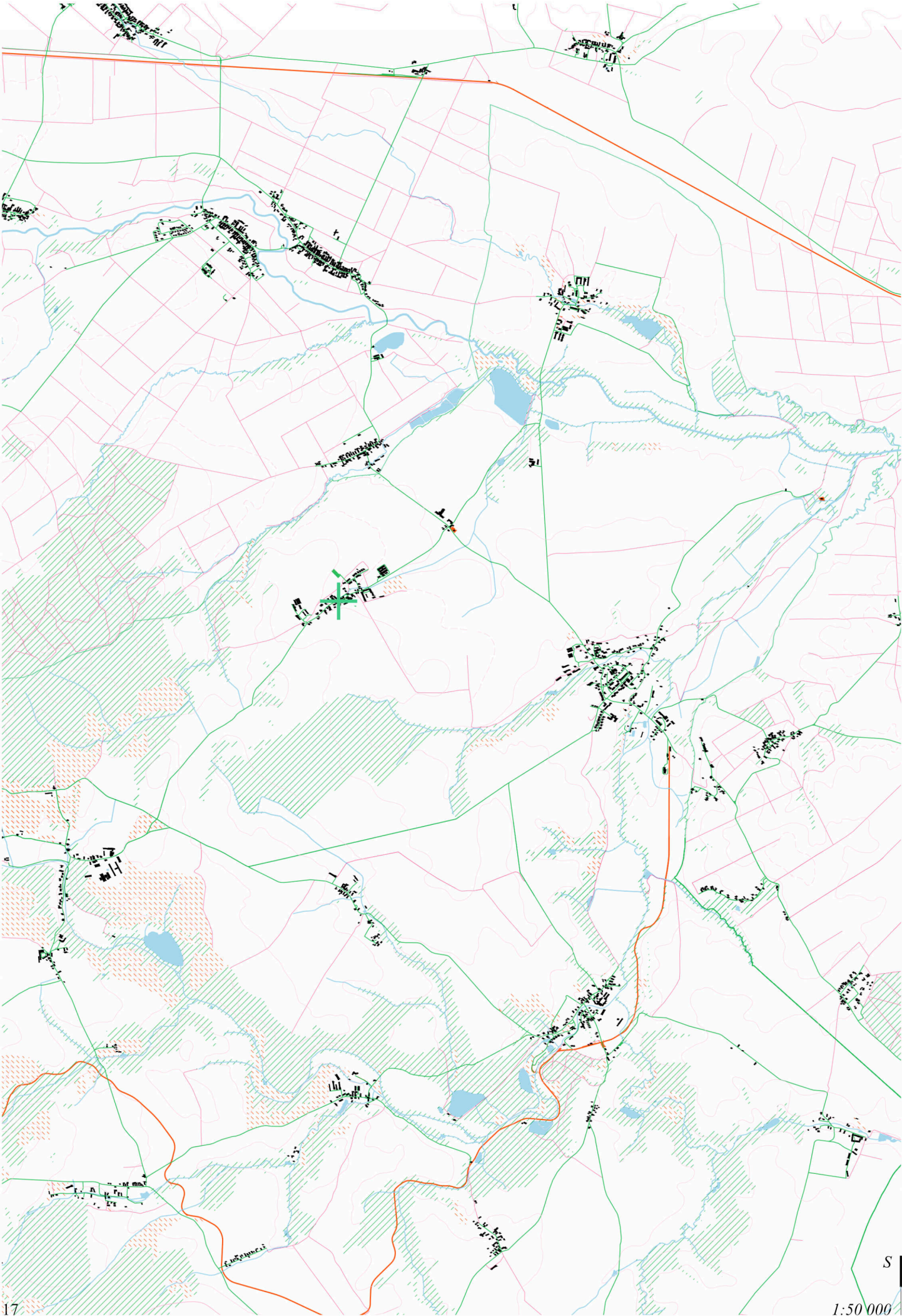
Autobus znamená pro Hlinku v současnosti jedinou možnost hromadné dopravy, zastávka se nachází ve středu obce na lince Osoblaha → Jindřichov ve Slezsku, kde je možnost přetupu na vlak. Jezdí 5 spojů v pracovní dny, 2 o víkendech směrem Jindřichov ve Slezsku a 6 v pracovní dny, 3 o víkendech ve směru Osoblaha.

Hlavní silnice probíhající obcí je značena jako cyklotrasa, napojuje se na síť cyklostezek vedených Osoblažskem a propojuje se také s Polskem.

NEZPEVNĚNÉ KOMUNIKACE

Síť nezpevněných komunikací v okolí slouží zejména zemědělství, pěším a cyklistům. Nejedná se však o značené turistické nebo cyklotrasy.









1



2



3



4



5



6

První písemné zmínky o Osoblažsku pocházejí ze 7. století, kdy zde byla založena hradiště na obranu proti nepřátelským kmenům. Historie této oblasti je však mnohem starší, jak ukazují nálezy z doby kamenné, neolitu a období římského císařství. Po připojení Slezska k Polsku na konci 10. století bylo Osoblažsko součástí polských zemí až do připojení k českým zemím v roce 1194. Po vpádech mongolských a polských vojsk zůstalo Osoblažsko zpustošené, ale ve 13. století začalo pod vládou olomouckých biskupů vzkvétat, především díky kolonizaci německými osadníky.

Ve středověku bylo území často ohrožováno nájezdy a požáry. Po prohrané prusko-rakouské válce zůstalo Osoblažsko součástí Rakouska-Uherska. V 19. století se ekonomika oživila díky cukrovaru, pivovaru, cihelně a úzkorozchodné železnici, která přispěla k rozvoji průmyslu a snažila se konkurovat větším podnikům v Městě Albrechticích a Krnově. V 20. století došlo k poklesu počtu obyvatel, zejména během 1. a 2. světové války, kdy oblast přišla o mnoho obyvatel, včetně židovské komunity.

Po 2. světové válce došlo k odsunu německého obyvatelstva a doosídlování Čechy, Slováky a také Řeky. Po komunistické reformě s plánem na obnovení území však došlo ke sloučení s Bruntálem a plány zanikly. Následoval ekonomický úpadek, postupně vymizely poslední stopy zpracovatelského průmyslu, práce zůstala převážně v zemědělství a došlo k dalšímu úbytku obyvatel. Sametová revoluce spojená také se snížením významu zemědělství pro ekonomiku státu přinesla další pokles celé oblasti a dodnes nenašla svou cestu k prosperujícímu regionu.

1389

pramen již uvádí Hlinka, název je odvozen od těžby hlíny, která zde v minulosti probíhala

1768

panství i s Hlinkou připadá do vlastnictví Maltézských rytířů

1880

zřízení školy

1938

Mnichovská dohoda - připojení sudet k Německu

1267

první písemná zmínka o obci, tehdy ještě Glynik

1622

panství zkonfiskoval Karlu Kryštofovi Sedlnickému z Choltic Řádem německých rytířů z důvodu jeho účasti na stavovském povstání

1813 - 1879

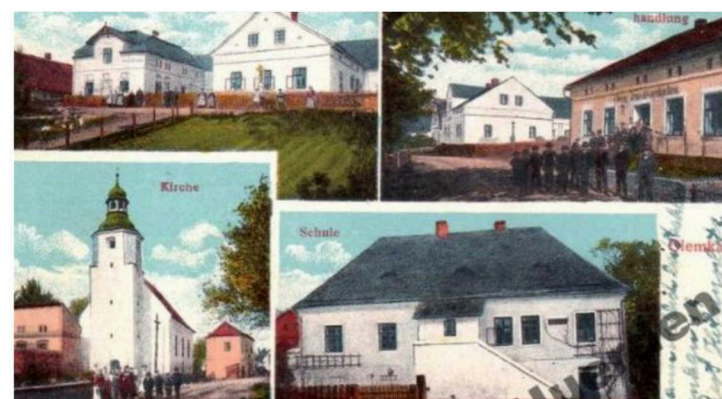
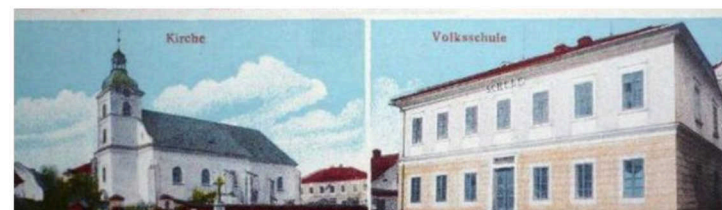
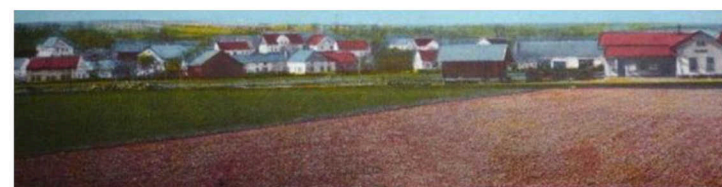
postaven zděný katolický kostel sv. Valentina

1925

celní úřad

1945

odsun Němců a doosídlování Čechy, Slováky a Řeky



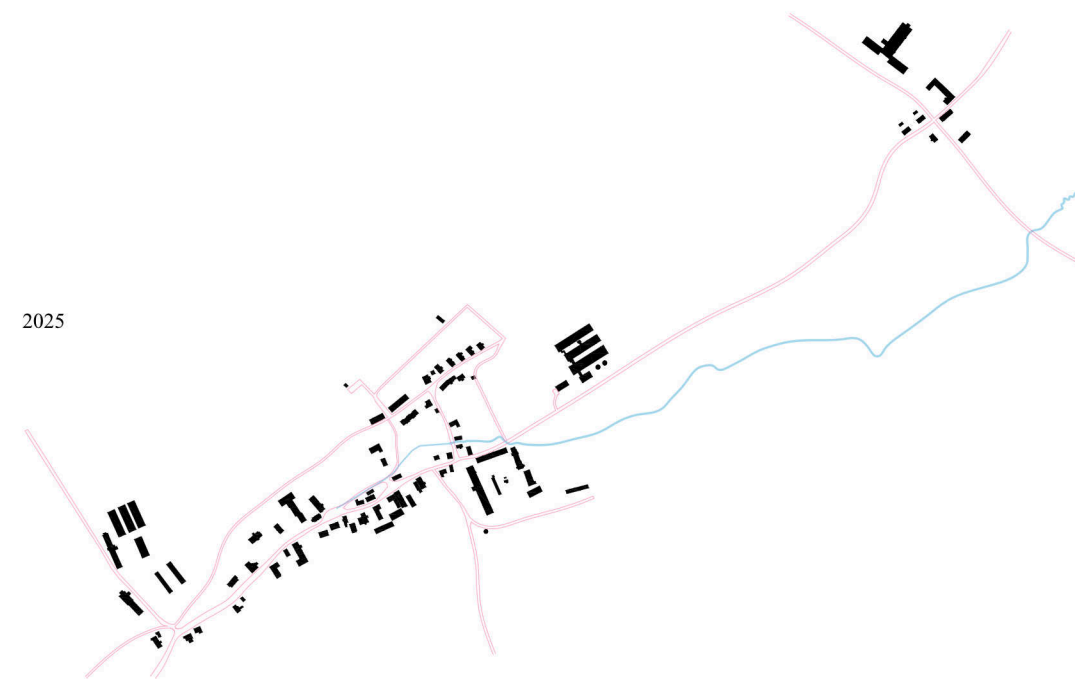
1836



1967



2025

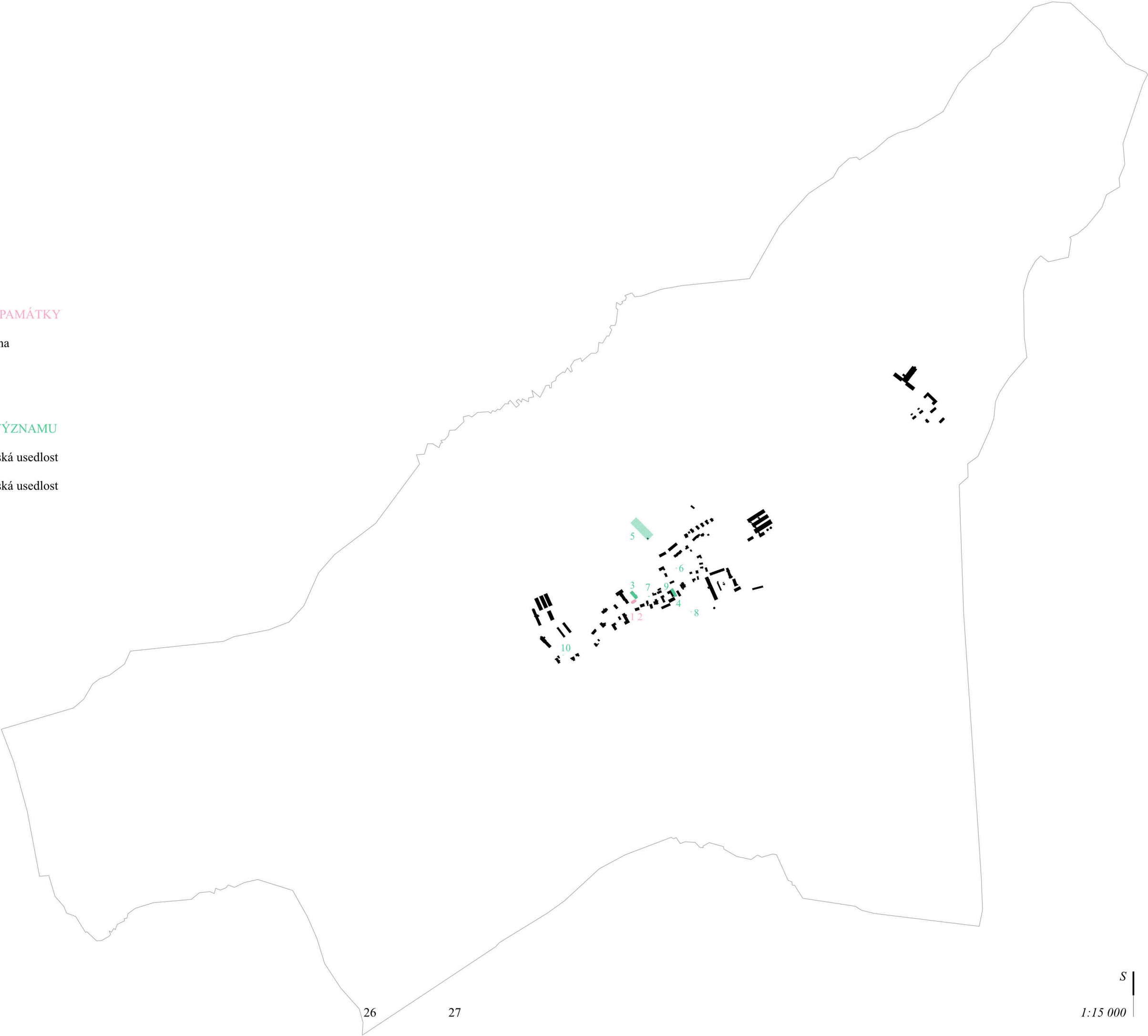


NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

- 1 Kostel sv. Valentina
- 2 Mramorový kříž

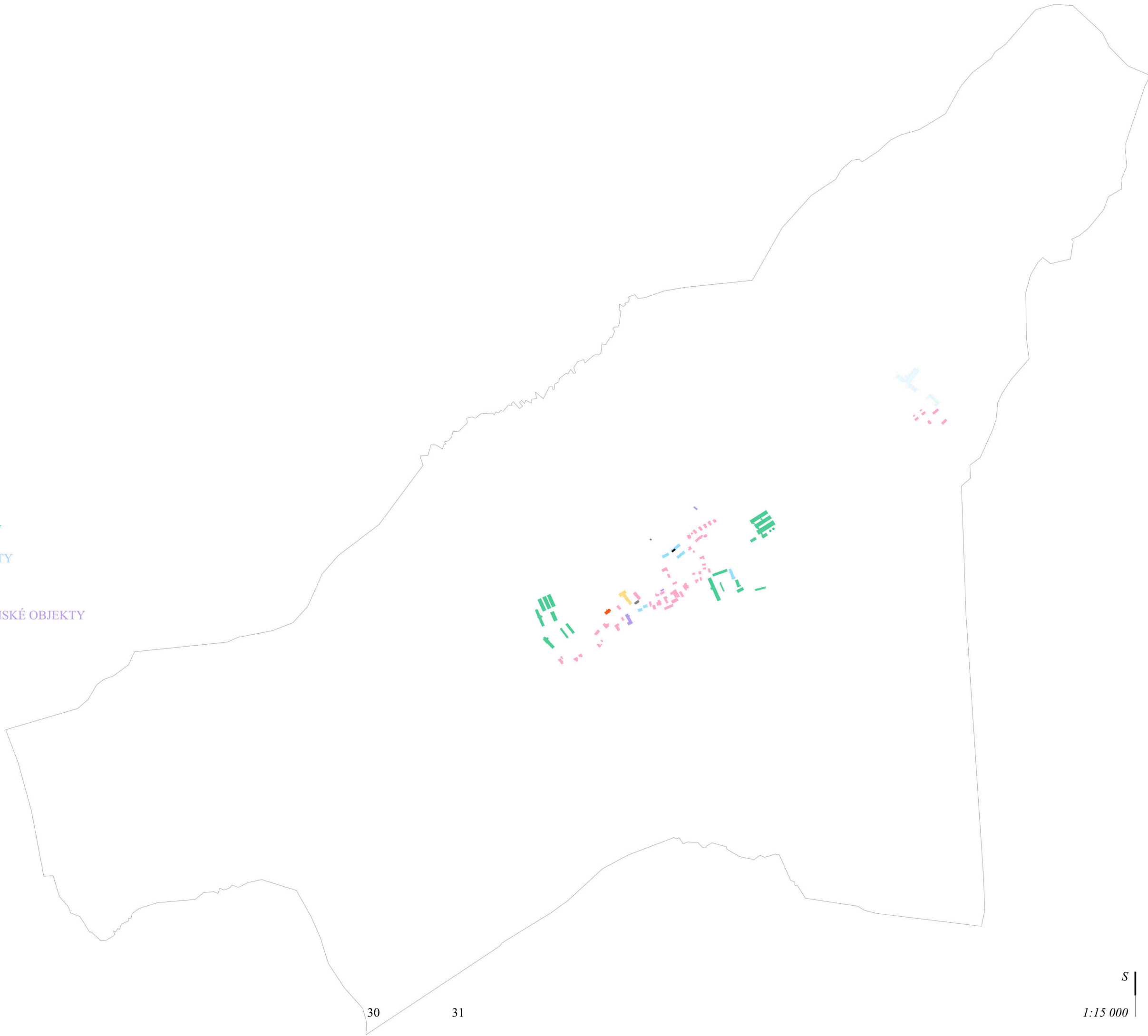
PAMÁTKY MÍSTNÍHO VÝZNAMU

- 3 Původní zemědělská usedlost
- 4 Původní zemědělská usedlost
- 5 Hřbitov s kaplí
- 6 Památník
- 7 Kříž
- 8 Kříž
- 9 Kříž
- 10 Kříž

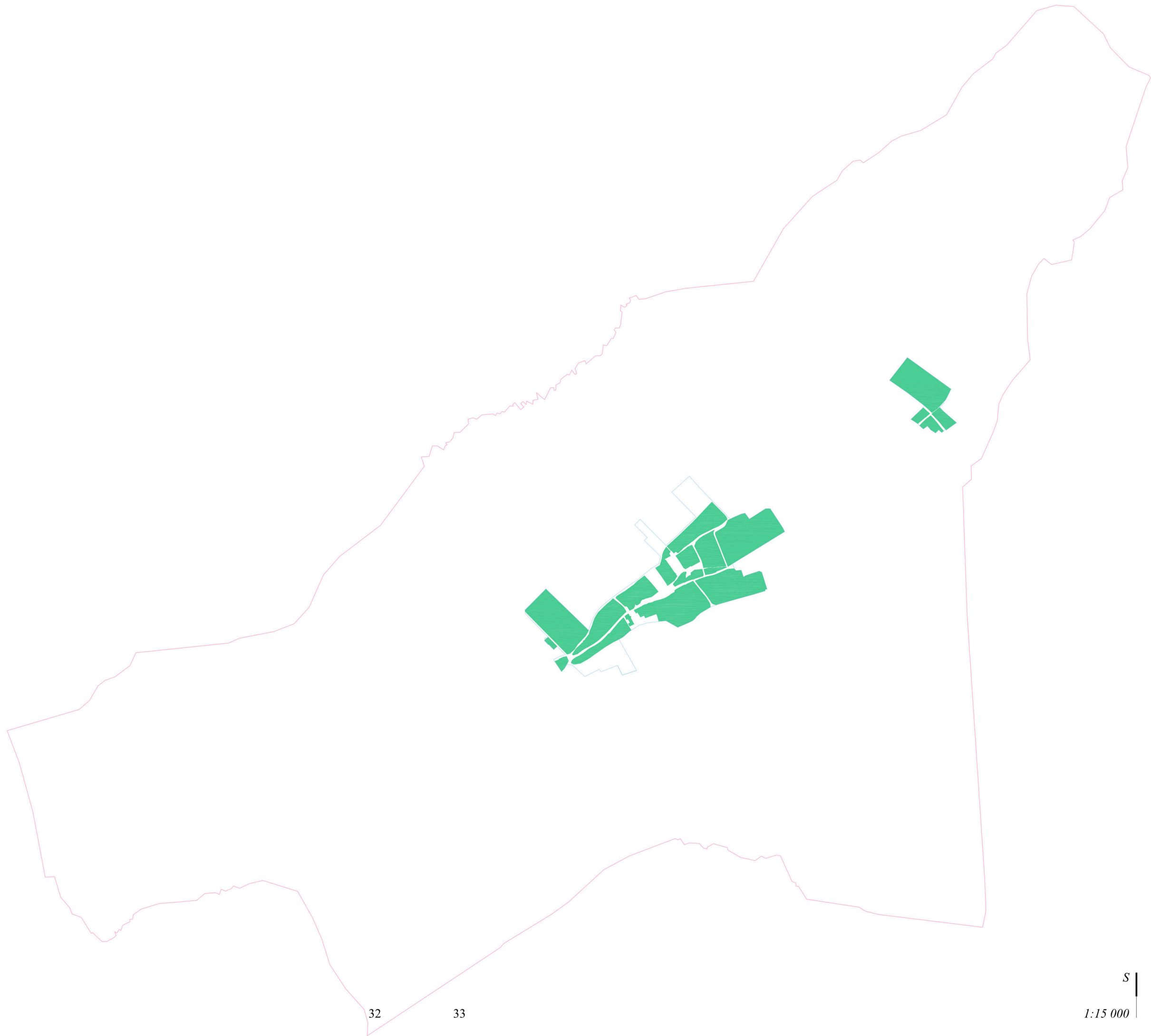


NEVYUŽÍVANÉ STAVBY
STAVBY VE ŠPATNÉM STAVU

- RODINNÉ DOMY
- BYTOVÉ DOMY
- SAKRÁLNÍ STAVBY
- OBCHOD
- OBE CNÍ ÚŘAD S MŠ
- ZEMĚDĚLSKÉ STAVBY
- PRŮMYSLOVÉ OBJEKTY
- SOCIÁLNÍ BYDLENÍ
- KULTURNĚ SPOLEČENSKÉ OBJEKTY



EXTRAVILÁN
INTRAVILÁN
BLOKY

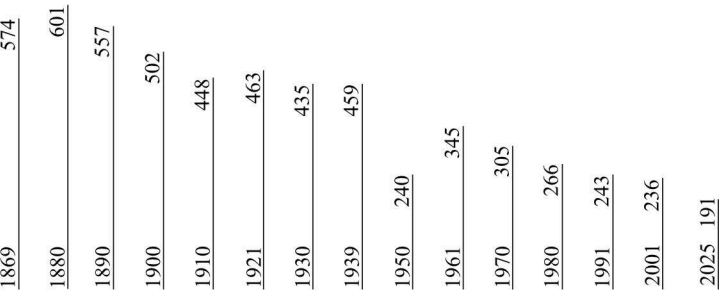


DEMOGRAFIE

Průměrný věk: 38 let

Hustota zalidnění: 23 obyvatel/km²

Vývoj počtu obyvatel:



SOCIÁLNÍ SITUACE

vysoká míra nezaměstnanosti (7,3 %)

nízká úroveň vzdělání

zadlužení (45% v exekuci)

periferní poloha a špatná dopravní dostupnost služeb

SPOLKY

Mikroregion Osoblažsko - od r. 2002 ve svazku s obcemi Bohušov, Dívčí Hrad, Jindřichov, Liptaň, Osoblaha, Petrovice, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice, Třemešná ve Slezsku, Vysoká a městy Janov a Město Albrechtice, za účelem podpory rozvoje turismu, hospodářství, kultury a sportu, přesahující jednotlivé obce.

Osoblažský cech - zajišťuje střednědobé plánování sociálních služeb obcí Bohušov, Dívčí Hrad, Hlinka, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice a Osoblaha.

Hlinecký Trojlístek - podílí se na organizace akcí, zejména pro děti.

Sdružení dobrovolných hasičů - od r. 1945

Svaz žen - spolek se od r. 1991 podílí na přípravě akcí (Děstký den, Den matek, dětský karneval, Mikulášská nadílka, Dny obce), dodnes zůstává velmi aktivní se 40 členkami.

Vydání územního plánu	dokončeno
Podpora zajištění internetového připojení pro obyvatele obce	dokončeno
Výstavby chodníku a dešťové kanalizace	nerealizováno
Odkanalizování obce a výstavba ČOV	nerealizováno
Komunitní dům pro spolkovou a zájmovou činnost	dokončeno
Nová stavební místa pro výstavbu rodinných domů	dokončeno
Výstavba a rekonstrukce obecních bytů	dokončeno
Opravy sakrálních staveb	dokončeno
Výstavba trvalého pódia	nerealizováno
Úpravy místního hřbitova	dokončeno
Rekonstrukce sportovního areálu	nerealizováno
Vybudování workoutového hřiště	nerealizováno
Rekonstrukce sociálního zařízení a herny v budově MŠ	nerealizováno
Podpora spolkového života, spolků a jejich vybavenosti	dokončeno
Revitalizace bývalého zemědělského areálu	částečně realizováno

- HLINKA - 0 km - 180 obyvatel

- OSOBLAHA - 4 km - 1 022 obyvatel

PRUDNIK - 13,1 km - 20 887 obyvatel

MĚSTO ALBRECHTICE - 16,9 km - 3 415 obyvatel

KRNOV - 31,4 km - 27 216 obyvatel

BRUNTÁL - 50,6 km - 15 244 obyvatel

OPAVA - 54,7 km - 55 600 obyvatel

OPOLE - 59 km - 124 600 obyvatel

OSTRAVA - 94 km - 284 982 obyvatel

OLOMOUČ - 106 km - 106 063 obyvatel

OSTRAVA

OPOLE

OPAVA

BRUNTÁL

KRNOV

M.ALBRECHTICE

PRUDNIK

OSOBLAHA

HLINKA

Mateřská škola

Základní škola

Střední škola

Praktický lékař

Zubní ordinace

Lékařská pohotovost

Lékarna

Nemocnice

Pošta

Obecní úřad

Knihovna

Smíšené zboží

Supermarket

Trh

Restaurace, kavárna

kulturní dům

galerie

muzeum

zimní stadion

tělocvična

plavecký bazén

fotbalové hřiště

Autobusová zastávka

Železniční stanice

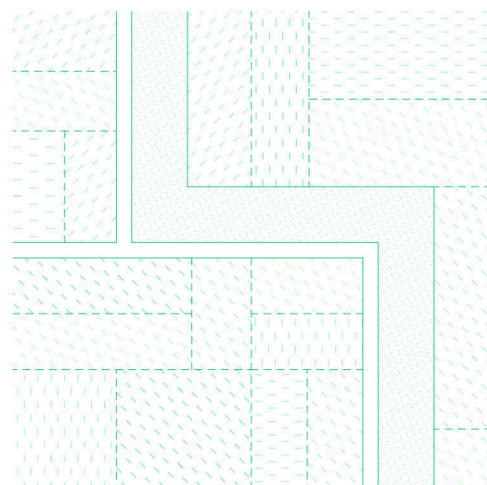
Domov pro seniory

Centrum pro rodinu

Sociální a poradenské služby

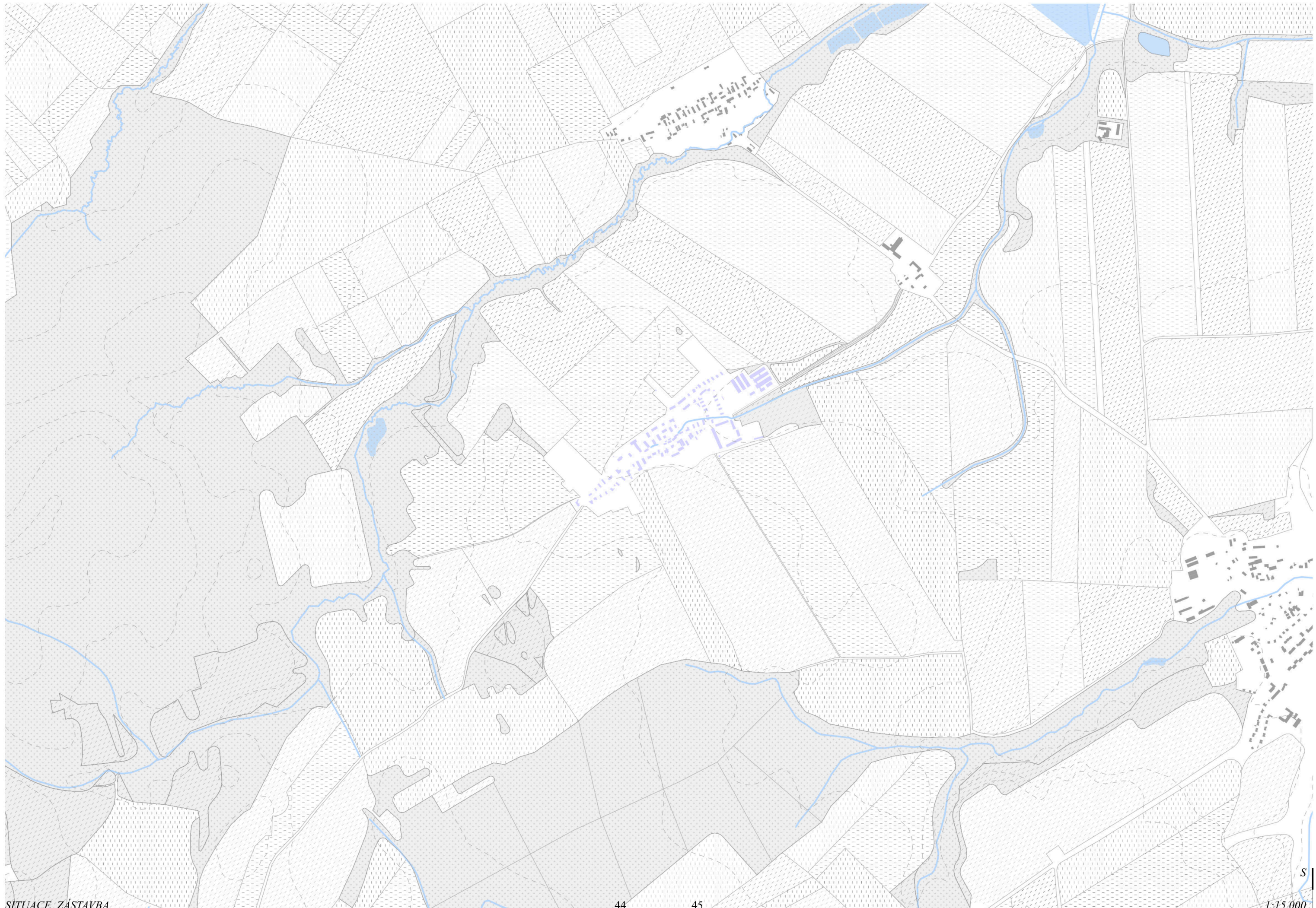
Policie

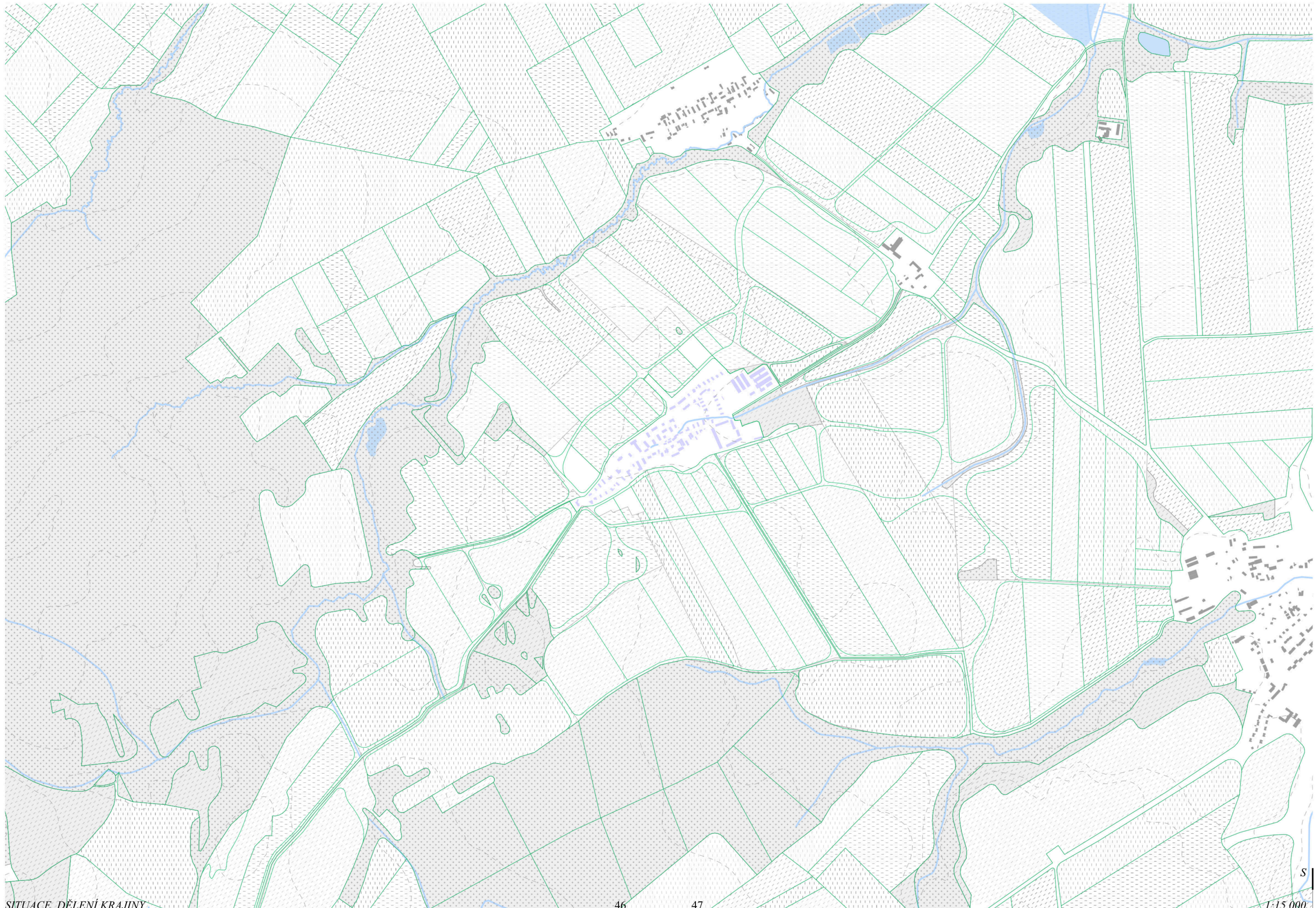
Hasičská stanice

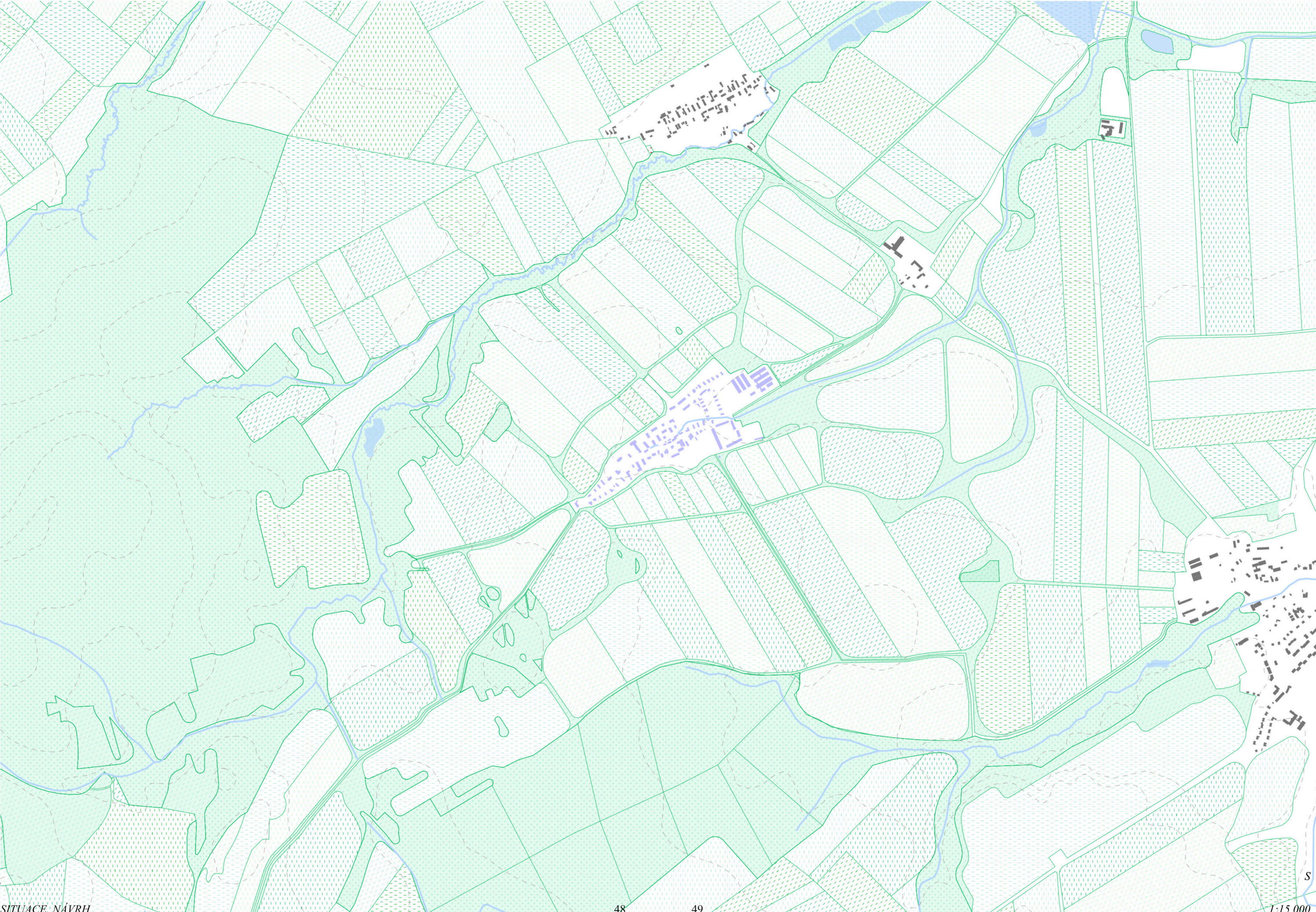


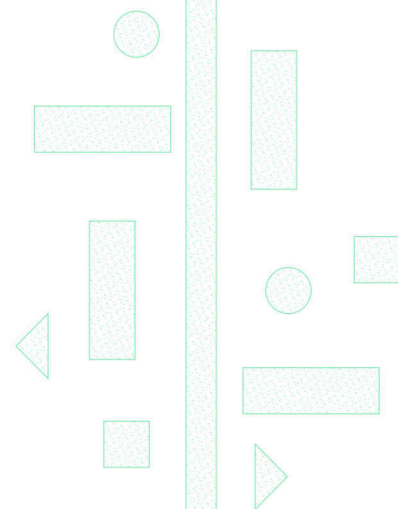
Krajina okolí obce jako drobná mozaika — menší celky oddělené zelenými pruhy mezí a remízků, které vracejí do krajiny život a pohyb. Pěšiny mezi poli a lesy. V místech, kde pramení potoky, trvalé porosty ochraňující jejich křehký začátek. Cesty a pěšiny lemují stromořadí, koruny chrání před větrem a sluncem. Krajina, která je opět domovem — pro člověka, pro zvěř i vzpomínky.











Vrstevnatost měřítek, struktur a dějů. Citlivý rozvoj charakteru i vztahu k okolní přírodě. Záhumení cesty proplétající zástavbu s okolní krajinou. Neudržovaný zemědělský areál a hřiště vybočující z kompaktního celku obce ustupují a navracejí se krajině. Zemědělské areály tvořící soustředěný celek.

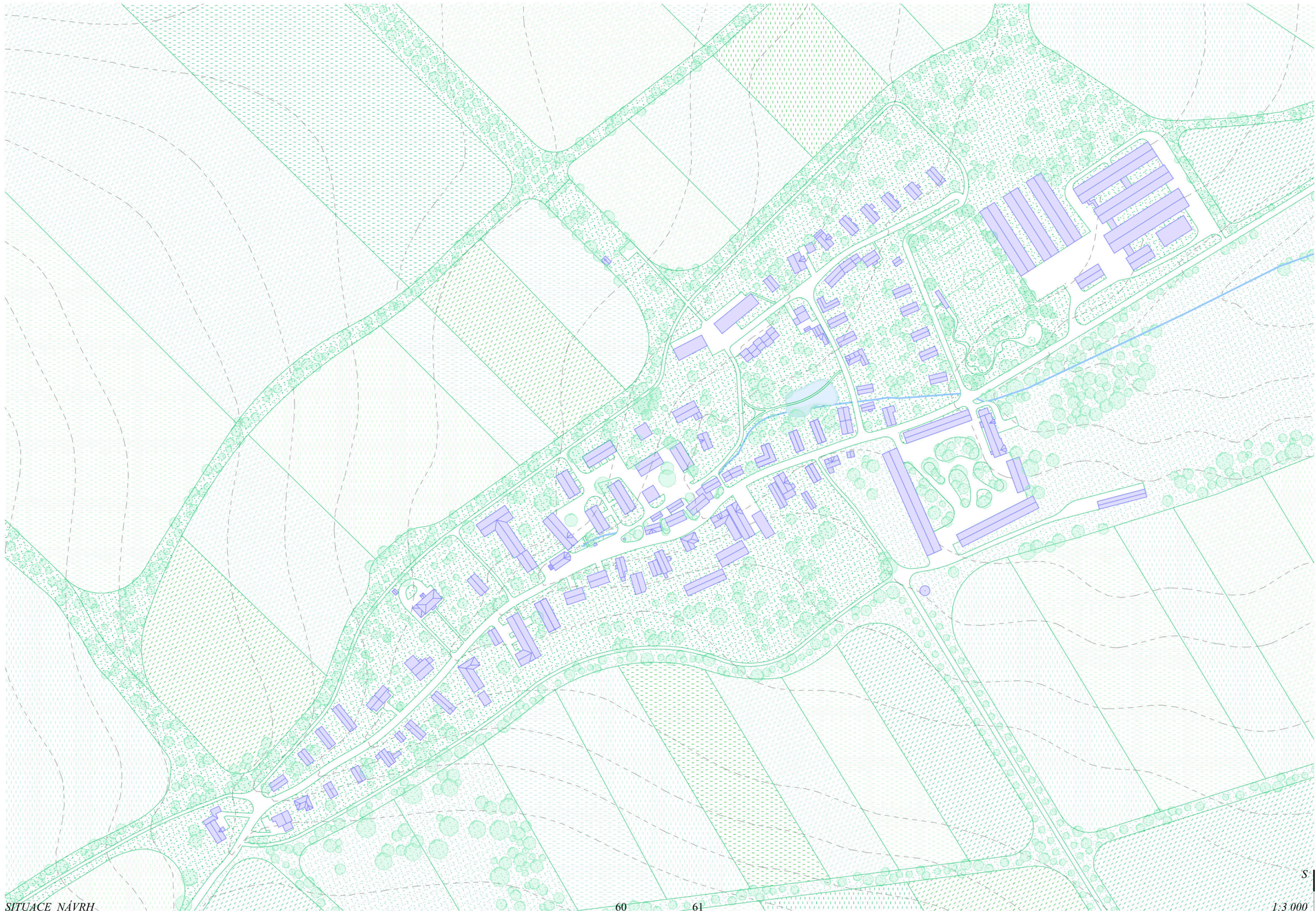
Kompaktní zástavba s přirozeně hustou strukturou. Domy k bydlení různých měřítek, dílny, haly, hřiště, skatepark i přírodní biotop. Náves centrem, místem setkávání a odpočinku. Více možností k rozvoji, sousedství i rovnováze mezi lidským a přírodním.



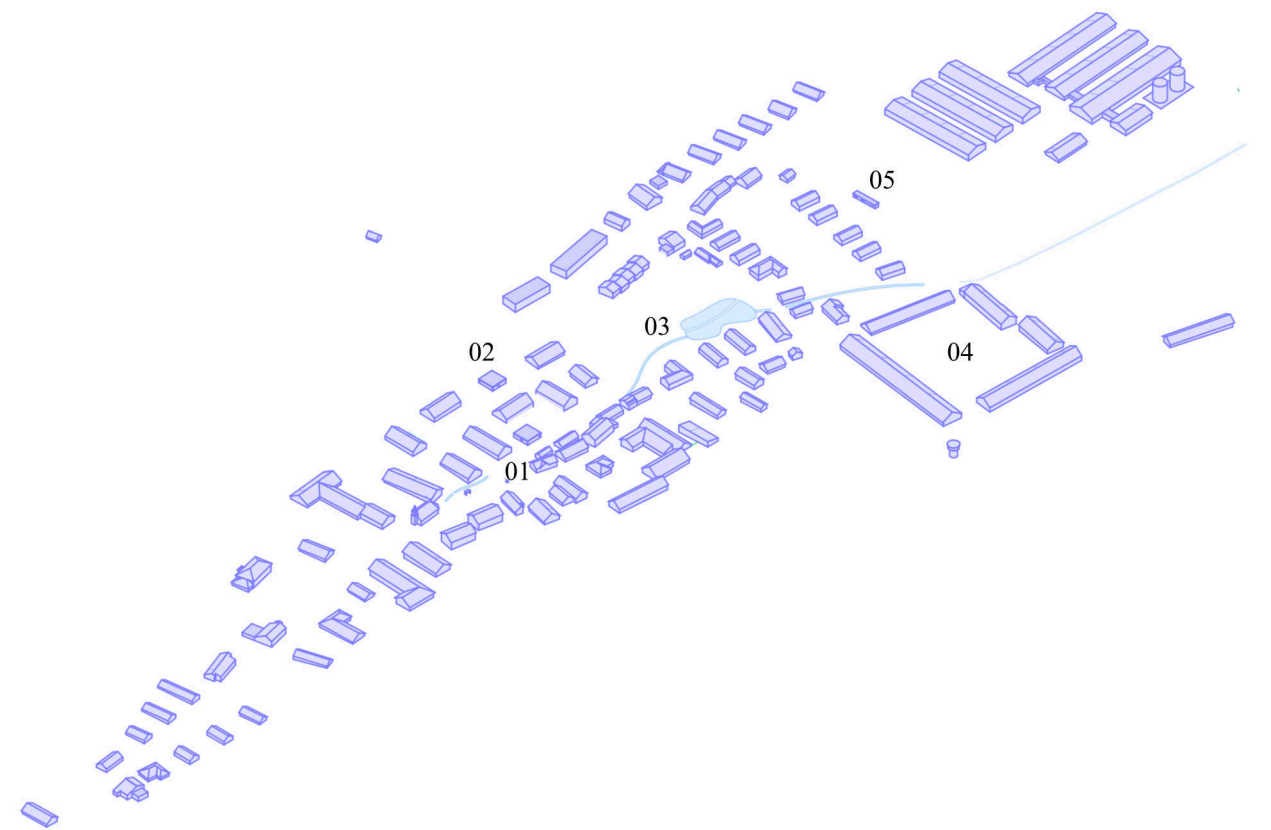








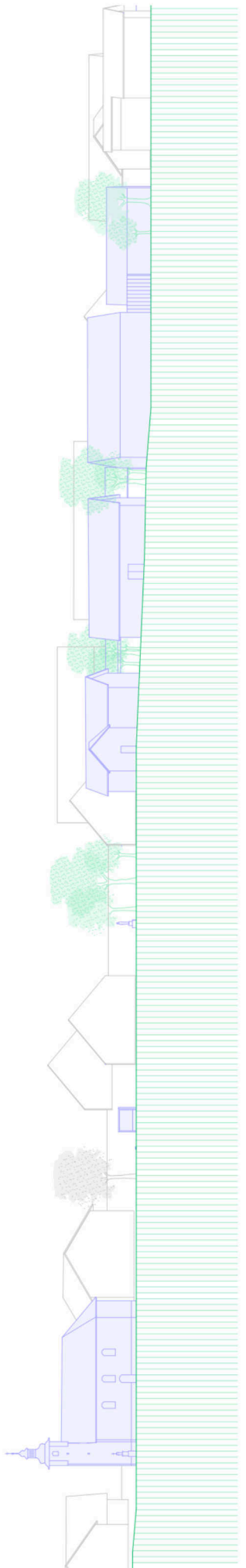
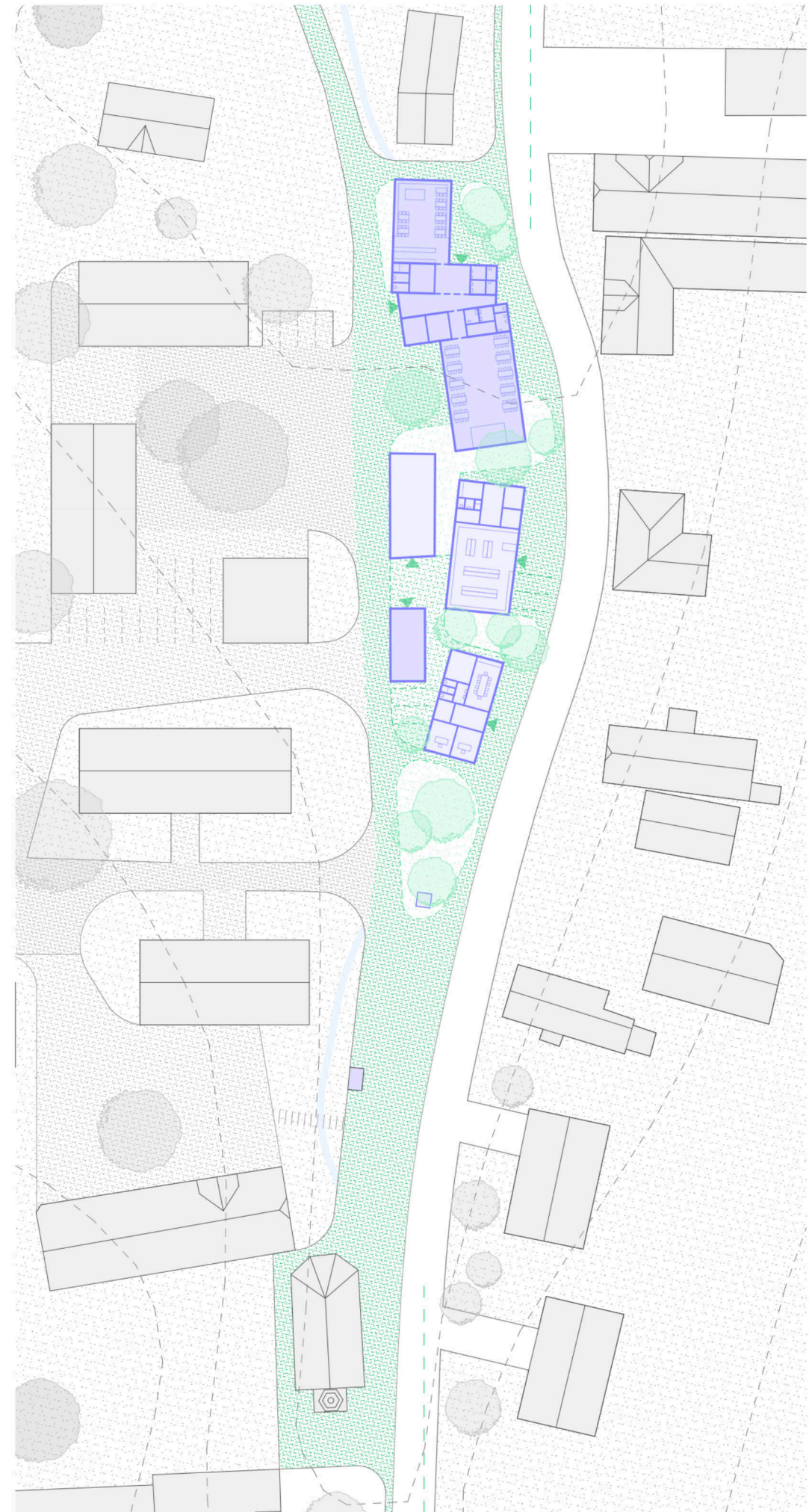
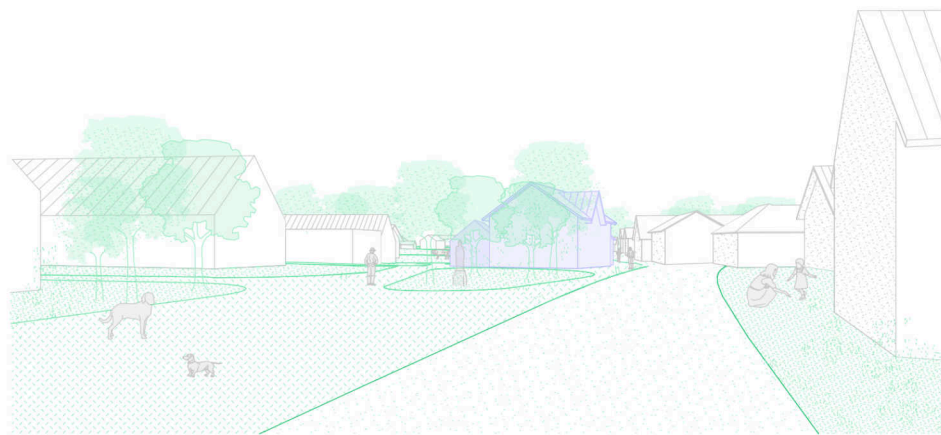
- 01_NÁVES
- 02_BYTOVKY
- 03_BIOTOP
- 04_STATEK
- 05_HŘIŠTĚ

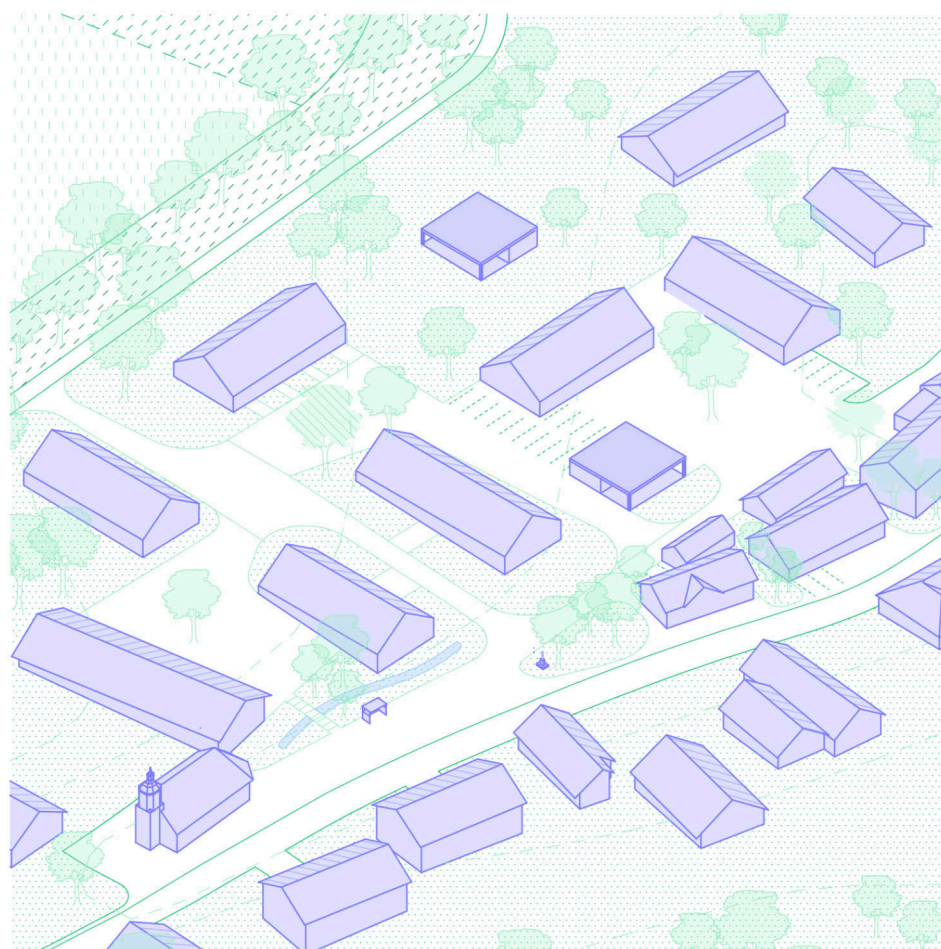




Náves, která se neobrací zády. Napojuje se na předprostor kostela a rozlévá se směrem k nové obytné zástavbě, jejíž plochy využívá při větších společenských akcích. Povrchy se proměňují jako krajina – asfalt, jemná i hrubá dlažba, zeleň – ale výšková rovina zůstává stálá.

Do stávajících domů jsou vkládány nové funkce: obecní úřad a samoobsluha. Nově vznikají hospoda se společenským sálem, nenápadný domek pro údržbu obce doplňuje celek, praktický a zároveň součástí běžného života. Hasičárna zůstává zázemím dobrovolných hasičů.

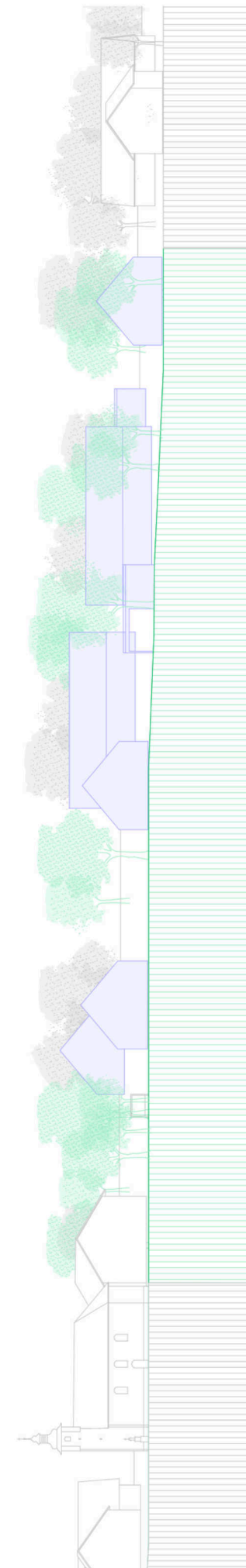
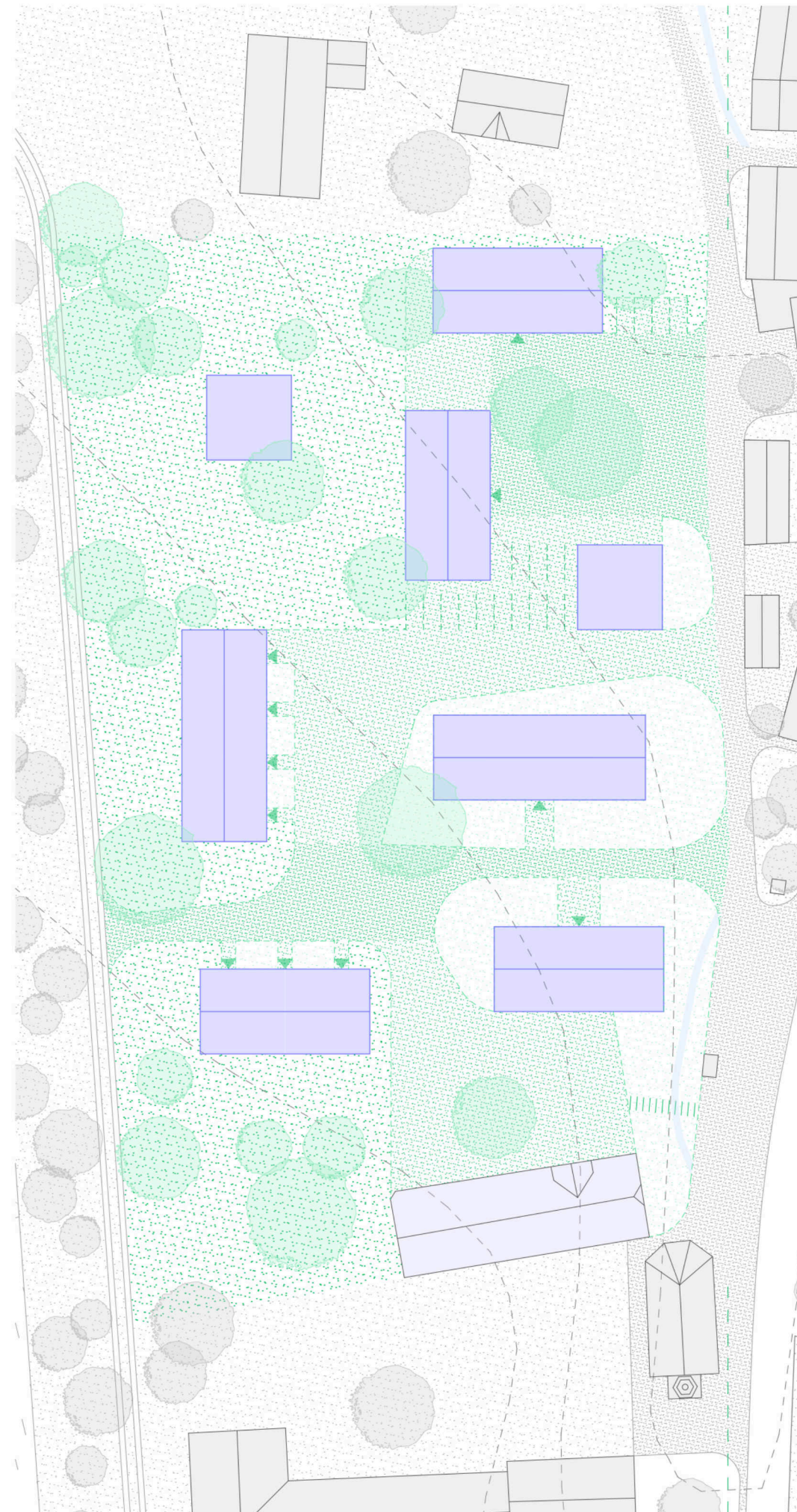
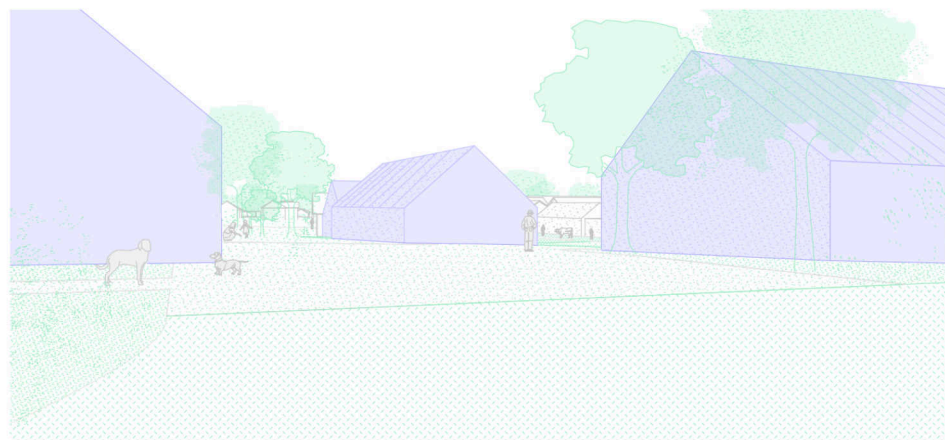


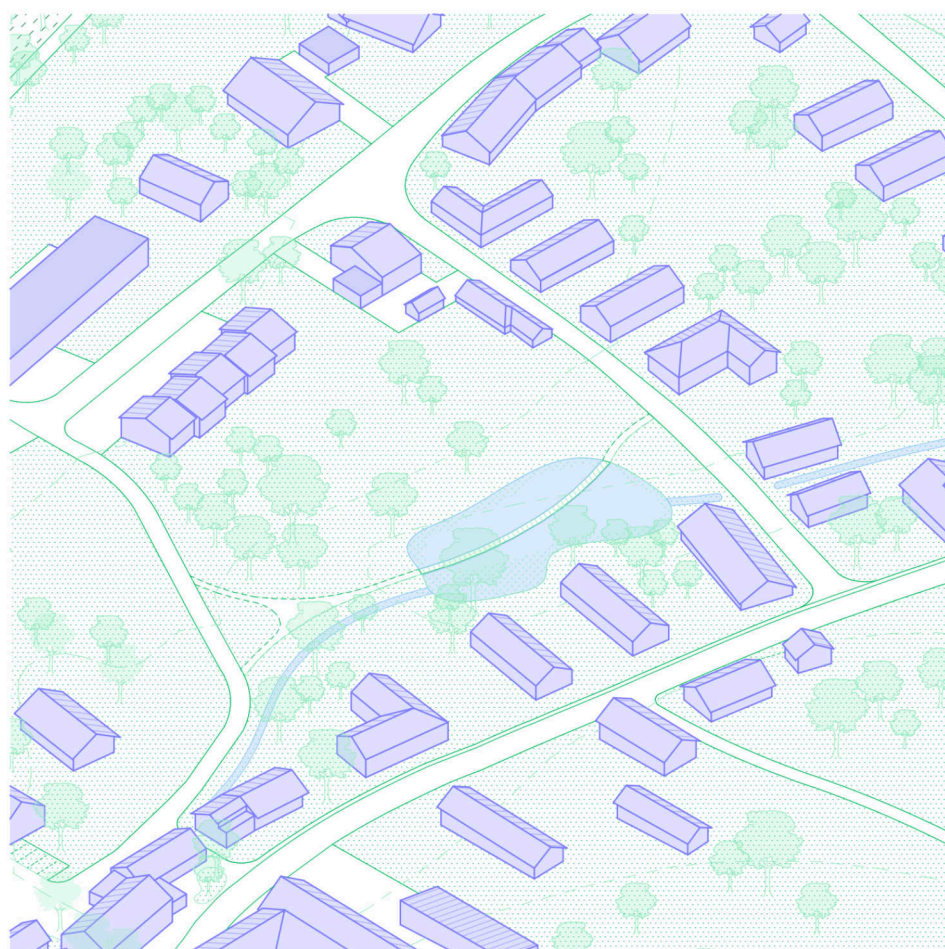


Nová vrstva bydlení vyplňuje prázdnou plochu na místě dřívější zástavby. Kompozice domů tvoří společné dvory, zahrádky a zákoutí. Dva menší objekty slouží jako zázemí pro obyvatele.

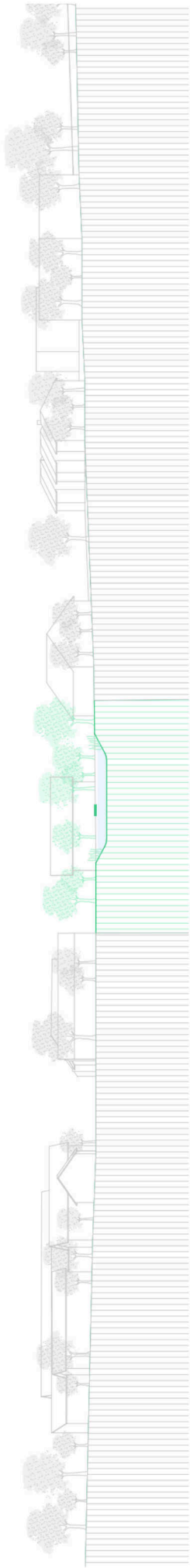
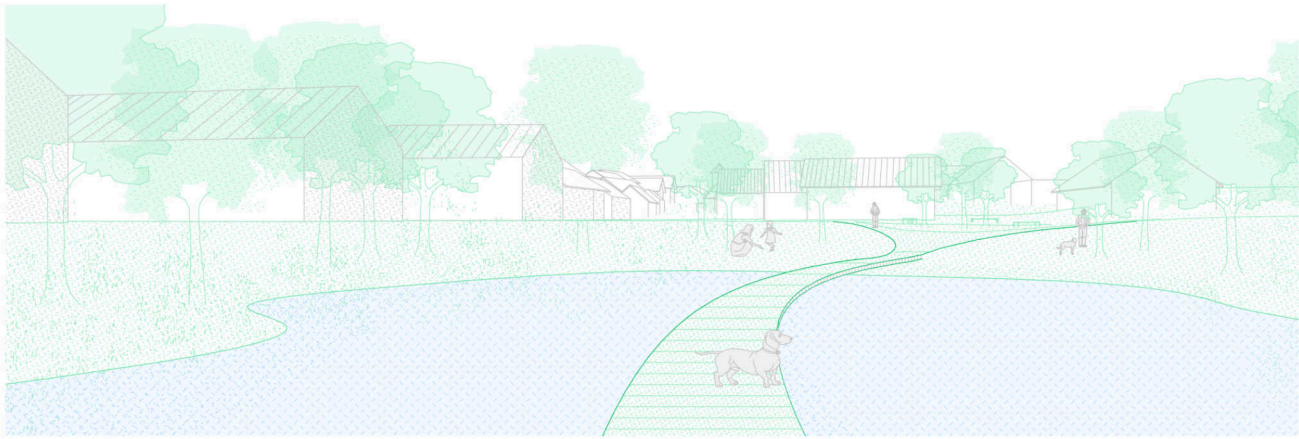
Dvoupodlažní domy se sedlovými střechami navazují na měřítko okolní zástavby — blíže k návsi domy bytové, směrem do krajiny domy řadové, s větší dávkou soukromí.

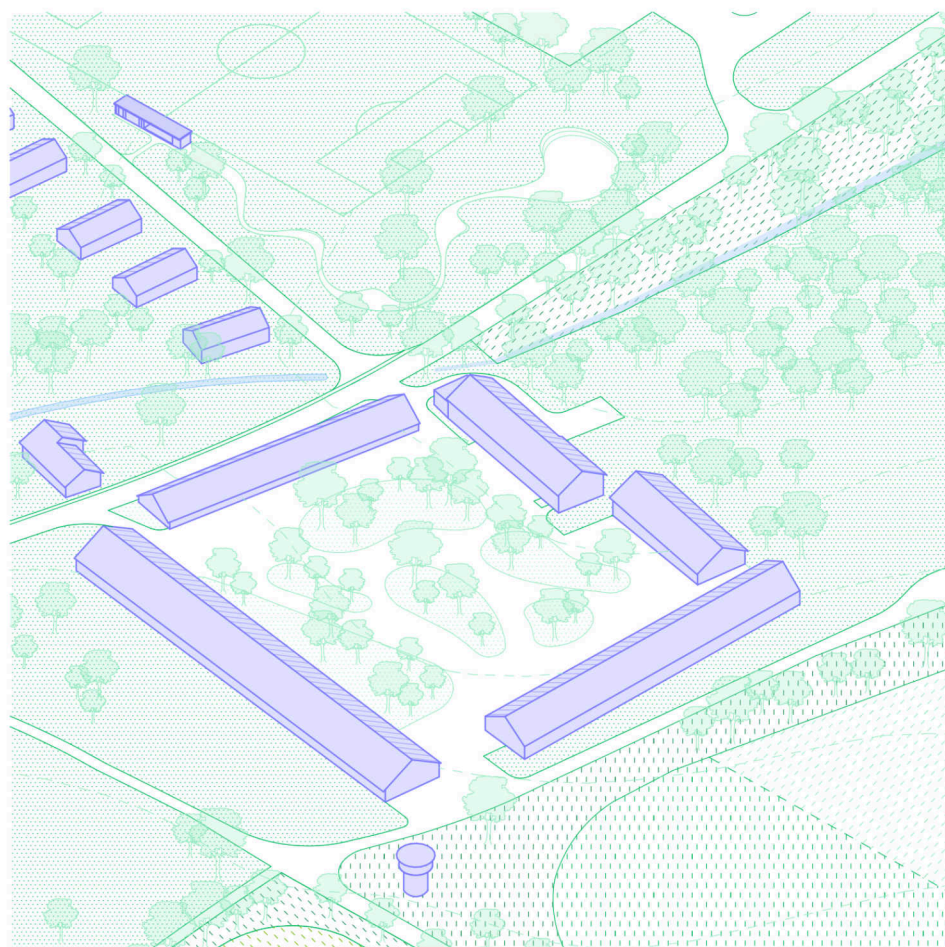
Poloha staveb reaguje také na stávající stromy, které zůstávají jako živé paměti místa.



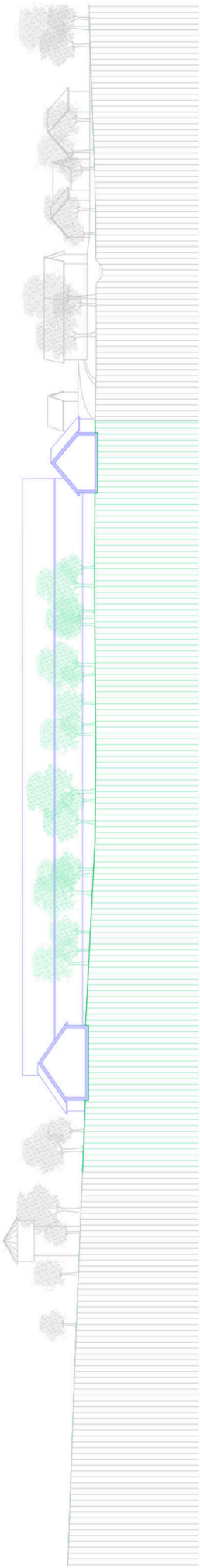
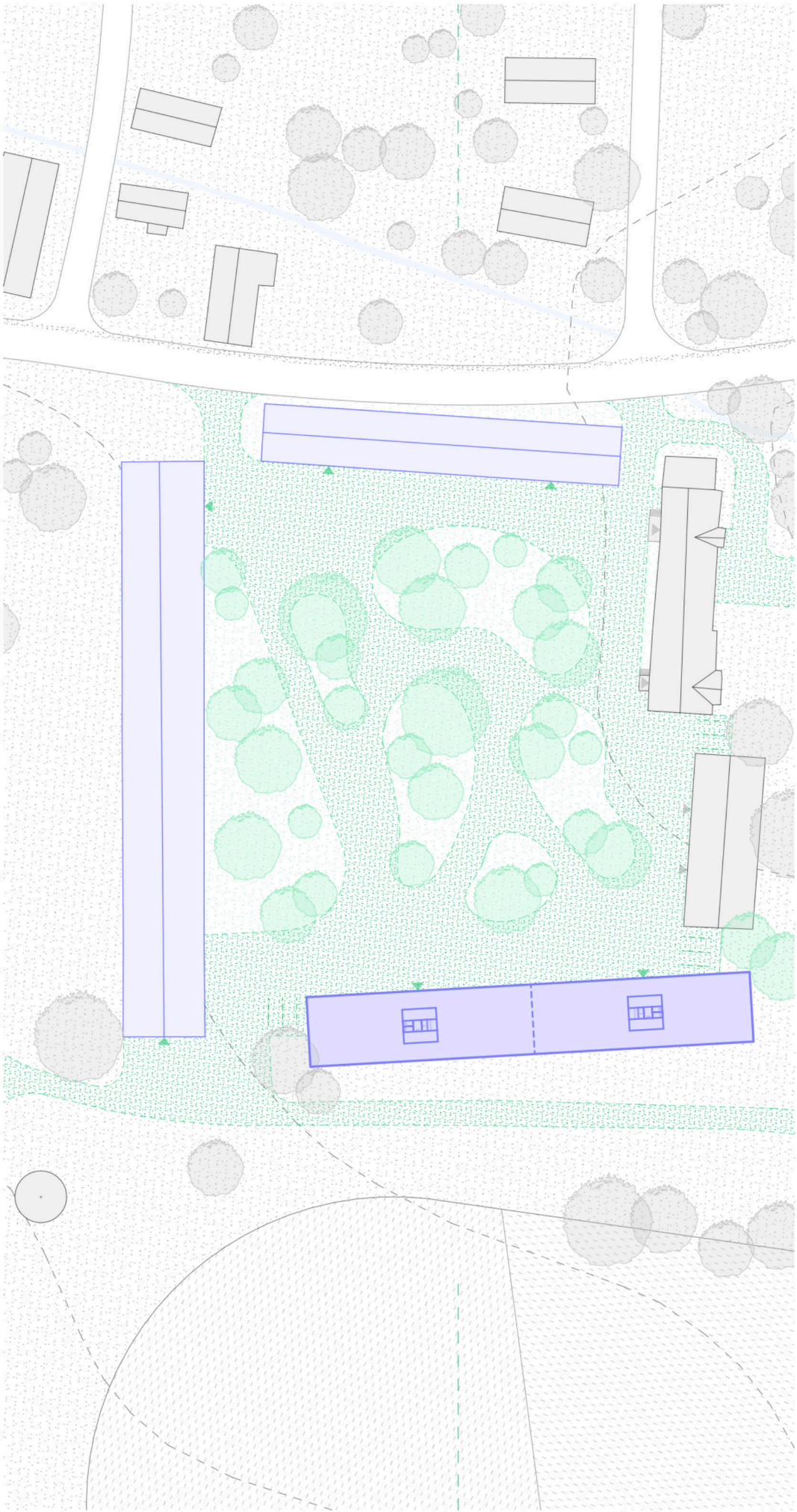
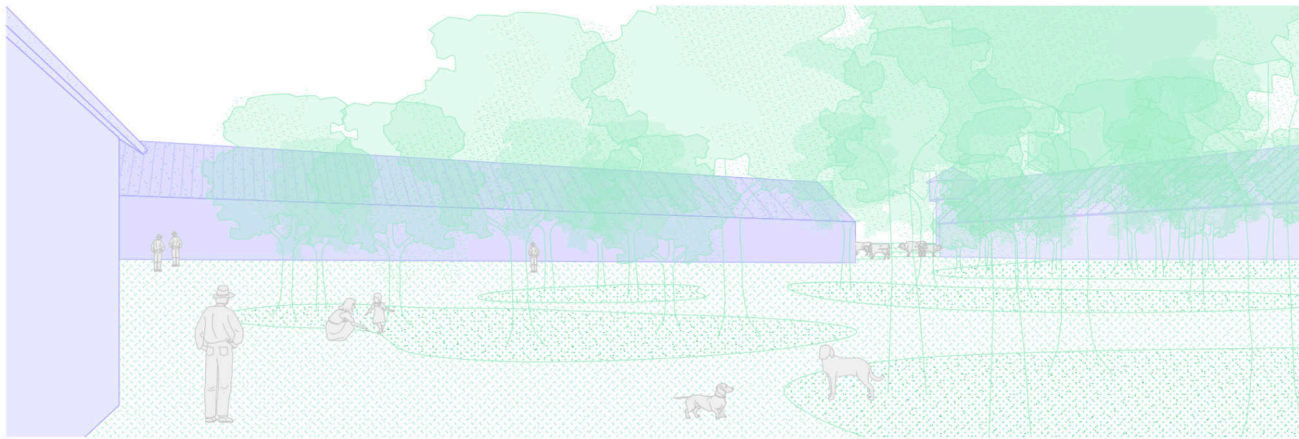


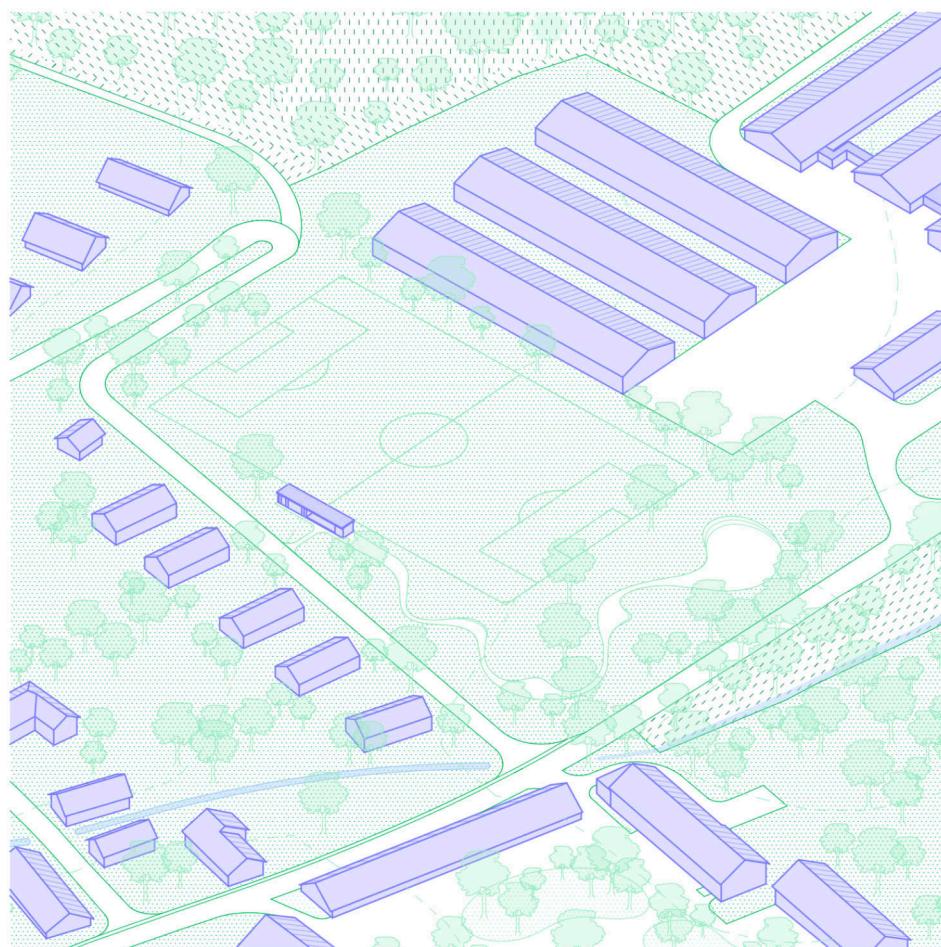
Na místě bývalého rybníka vzniká nový biotop – vodní plocha, která vrací krajině její paměť a obci nový prostor k životu. Přes hladinu vede jednoduché molo, navazující na pěšinu a místo zastavení.



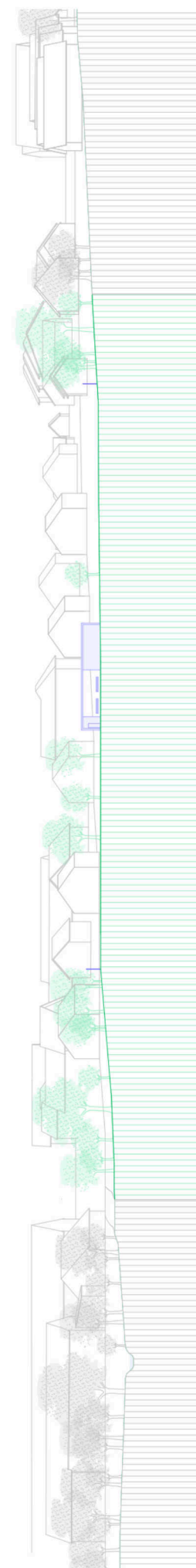
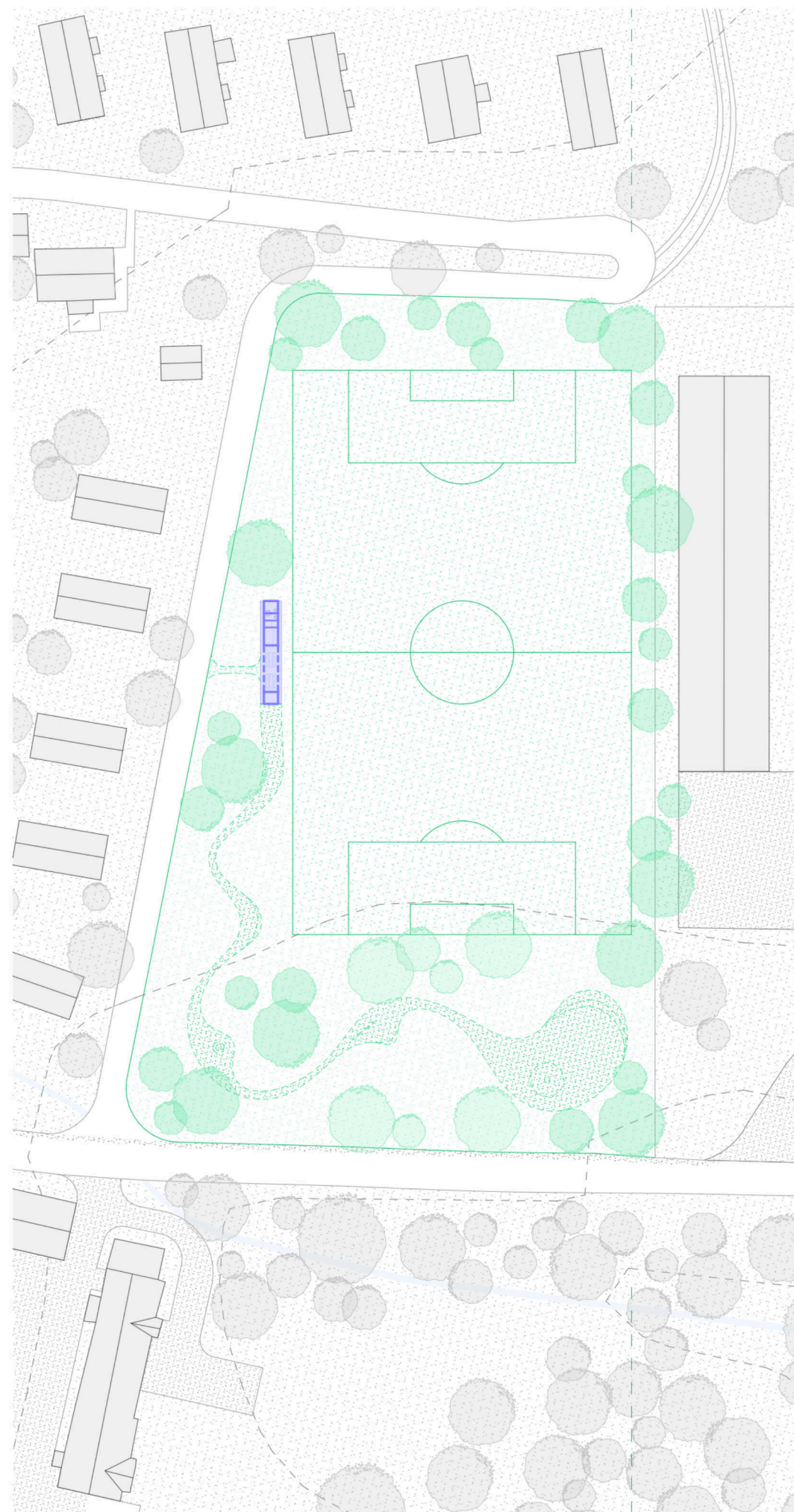
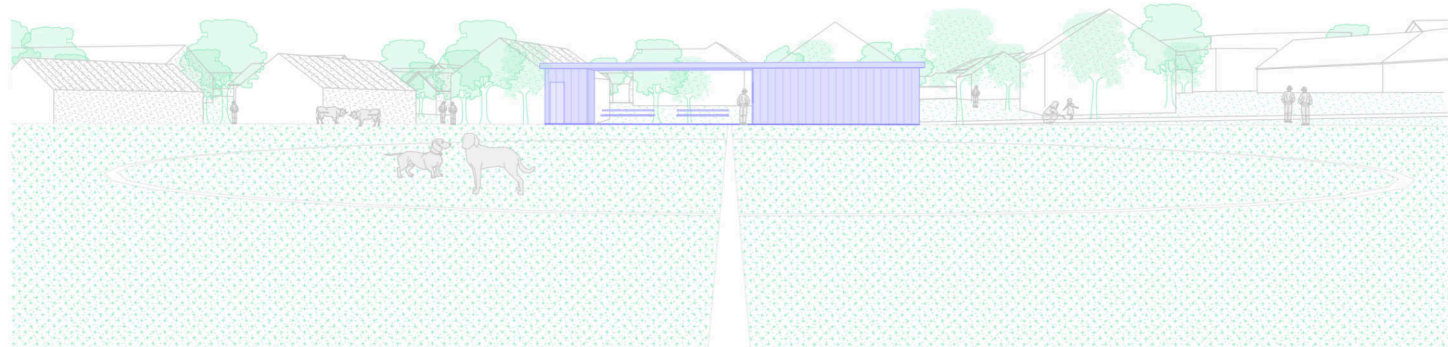


Starý zemědělský areál s dvěma nevyužívanými budovami bývalého kravína prochází postupnou revitalizací, která navrací část původního využití a zároveň přináší nové funkce. Obec nedávno přetvořila jeden objekt na byty a další jako dílnu pro začínající podnikatele. Nový objekt keramické dílny uzavírá dvůr a odkazuje na historickou těžbu hlíny v lokalitě. Součástí úprav je také revitalizace vnitřního dvora a doplnění zeleně, které podporují komunitní využití prostoru.





Přemístěné hřiště a nový skatepark s jednoduchým zázemím je prostorem pro volnočasové aktivity a přirozeným filtrem mezi obytnou zástavbou a stávajícím zemědělským areálem.





LITERATURA:

HNILÍČKA, Pavel. Sídlní kaše: Otázky zahušťování měst. 2. vyd. Praha: Zlatý řez, 2021. ISBN 978-80-87068-34-2.

HEČKOVÁ, Michaela; CHABERA, Matěj. Možnosti vesnice. 1. vyd. Praha: Meziměsto, 2021. ISBN 978-80-11-02580-9.

JEHLÍK, Jan. Rukověť urbanismu. 3. vyd. Praha: Ausdruck Books, 2022. ISBN 978-80-908403-1-7.

TICHÁ, Jana, ed. Architektura a krajina: Texty o moderní a současné architektuře VII. Praha: Zlatý řez, 2017. ISBN 978-80-88033-04-2.

HEČKOVÁ, Michaela. O městech a lidech. 1. vyd. Praha: Piána na ulici, 2017. ISBN 978-80-270-1016-5.

HEČKOVÁ, Michaela; CHABERA, Matěj. 20000: O místech a lidech. Praha: Tolerdance, 2019. ISBN 978-80-270-5301-8.

SADIK-KHAN, Janette; SOLOMONOW, Seth. Streetfight: Handbook for an Urban Revolution. 1st ed. New York: Viking, 2016. ISBN 978-0-525-42984-5.

ONLINE ZDROJE:

ARCHIV GEOGRAFICKÝCH DAT ČÚZK. Archiv map a výkresové dokumentace [online]. [cit. 2025-05-23]. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>

OBEC HLINKA. Oficiální webové stránky obce Hlinka [online]. [cit. 2025-05-23]. Dostupné z: <https://www.obechlinka.cz/>

OSOBLAZSKO. Regionální informační portál Osoblažska [online]. [cit. 2025-05-23]. Dostupné z: <https://www.osoblazsko.cz>

BRUNTÁLSKÝ DENÍK. Zpravodajství z regionu Bruntál [online]. [cit. 2025-05-23]. Dostupné z: <https://bruntalsky.denik.cz/>

MIKROREGION OSOBLAŽSKO. Oficiální webové stránky mikroregionu [online]. [cit. 2025-05-23]. Dostupné z: <https://www.mikroregion-osoblazsko.cz/>

STA BRUNTÁLSKO. Oficiální webové stránky STA Bruntálsko [online]. [cit. 2025-05-23]. Dostupné z: <https://stabruntalsko.cz/>

ARCHIVNÍ A INTERNÍ ZDROJE:

OBEC HLINKA. Výkresová dokumentace z archivu obce Hlinka. [interní materiál]. Obecní úřad Hlinka, neuveřejněno.

OBRAZY:

OBEC HLINKA. Oficiální webové stránky obce Hlinka [online]. [cit. 2025-05-23]. Dostupné z: <https://www.obechlinka.cz/>

BRUNTÁLSKÝ DENÍK. Zpravodajství z regionu Bruntál [online]. [cit. 2025-05-23]. Dostupné z: <https://bruntalsky.denik.cz/>

vlastní fotografie

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

Zadání diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: PETRA ŠKOLOVÁ

datum narození: 2.5.2000

akademický rok / semestr:

studijní program: ARCHITEKTURA A URBANISMUS

ústav: URBANISMU

vedoucí diplomové práce: Ing. arch. TOMAŠ ZMEK

téma diplomové práce: HLINKA

viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

DP SE VĚNUJE UDRŽITELNÉMU OBNOVENÍ POHRANIČNÍ VESNICE HLINKA, KTERÁ SE POTÝKÁ SE SMRŠŤOVÁNÍ A ODLIVEM OBYVATEL. CÍLEM JE ZLEPŠENÍ SOCIOEKONOMICKÉ STABILITY A KVALITY ŽIVOTA POMOCÍ ZÁSAHŮ RŮZNÝCH MĚŘÍTEK DO STÁVAJÍCÍ STRUKTURY.

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Pro D/ součástí zadání budou jasně a konkrétně specifikované jednotlivé fáze projektu, které jsou nezbytnou součástí řešení

STANOVENÍ PŘESNÉHO STAVEBNÍHO PROGRAMU JE SOUČÁSTÍ ŘEŠENÍ DP.

JEDNOTLIVÉ FÁZE PROJEKTU BUDOU V PRŮBĚHU SEMESTRU ZPŘESŇOVÁNY

A ODSOUHLASENY VEDOUCÍM DP.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

ZÁVĚREČNÝ VÝSLEDEK, VÝSTUPY A MĚŘÍTKA BUDOU V PRŮBĚHU SEMESTRU ZPŘESŇOVÁNY A ODSOUHLASENY VEDOUCÍM DP.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

PORTFOLIO, PLACHTA, MODEL

Datum a podpis studenta

10. 2. 2025



Datum a podpis vedoucího DP

10.02.2025

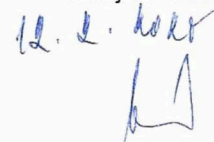


Datum a podpis děkana FA ČVUT

17.2.2025



registrováno studijním oddělením dne

12.2.2025


ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: PETRA ŠKOLOVÁ

AR 2024/2025, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:

(ČJ) HLINKA

(AJ) HLINKA

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ

Vedoucí práce:

Ing. arch. Tomáš Zmek

Ústav: 15119 Ústav urbanismu

Oponent práce:

Ing. arch. Adam Halíř

Klíčová slova

(česká):

krajina, vesnice, venkov, urbanismus, veřejný prostor

Anotace

(česká):

Diplomová práce se věnuje výhledu rozvoje malé pohraniční obce Hlinka v Moravskoslezském kraji s ohledem na místní kontext prostřednictvím zásahů různých měřítek – od okolní krajiny až po konkrétní veřejné prostory. Cílem práce je představit vizi, jak může i malá obec čelit smršťování a ztrátě identity skrze citlivé urbanistické a architektonické přístupy.

Anotace (anglická):

The diploma thesis focuses on the future development of the small border village of Hlinka in the Moravian-Silesian Region, with respect to the local context, through interventions at various scales — from the surrounding landscape to specific public spaces. The aim of the work is to present a vision of how even a small village can respond to shrinkage and the loss of identity through sensitive urban and architectural approaches.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 23.5.2025

podpis autora-diplomanta



Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

PROHLÁŠENÍ AUTORA

Děkuji Tomášovi, Jonášovi a Honzovi za jejich odvahu a energii,
kterou do ZKN přináší.

Rodině za neustálou podporu a trpělivost na každém kroku.

Jasmín, Peťovi, Sju a Kumi.

